

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁRCIUS 17.
VIII. évfolyam, 73. szám.

Péntek

„Esehia” néven csatolták a német birodalomhoz a történelmi Eseh- és Morvaországokat

Hitler kancellár Prágában - Felvonták a horogkeresztes lobogót a Hradsin-toronyra - Tovább tart a magyar csapatok előnyomulása Kárpátalján - Anglia és Franciaország tudomásul vette a befejezett tényeket

Chamberlain bizik az erőszak nélküli békében

Az általános érdeklődés előterében még mindig a csehszlovákiai és az azzal összefüggő események állnak. Anglia miniszterelnökének, valamint külügyminiszterének állásfoglalása után, amellyel teljes mértékben azonosította magát Franciaország is, a csehszlovákiai helyzet befejezettnek tekinthető. Így tehát semmi sem állhat útjába a tervezett új elrendezésnek. A történelmi Cseh-Morva-országot a német birodalomhoz csatolták, Szlovákia német védelem alatt önálló állam lesz, míg a Kárpátalja sorsa is rövidesen végleg eldőlt. Az eseményekről az alábbiakban számolunk be.

Aggodalmat keltő hírek (BUDAPEST.) (Rador.) A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint arra az ultimátumra, amelyet a magyar kormány intézett a prágai kormányhoz a szlovákiai és kárpátaljai eseményekkel kapcsolatban, a prágai kormány kedden este 11 órakor adta meg a választ. A válasz hangsúlyozza, hogy Kárpátalján semmiféle támadást nem intéztek a magyar lakosság személy- és vagyonbiztonsága ellen. Közli azt is, hogy a cseh csapatok megkezdték a kárpátaljai területek kiürítését, de kétségbevonja azt a jogát a kárpátaljai magyarságnak, hogy joga volna fegyveres karhatalmi szervezettel létesíteni. A Kárpátaljáról érkező legújabb jelentések aggodalmat keltőek a ruszinszói határvidéken lakó magyarok sorsát illetően. Ezeknek a híreknek és eseményeknek a hatása alatt a magyar kormány megállapította, hogy a kárpátaljai kormány vagy nem tudja, vagy nem akarja hatékony módon megvédeni a ruszinszói magyarságot, mert úgy látszik nem rendelkezik a kellő eréllyel, hogy a magyar lakosság részéről joggal igényelt védelmet az élet és vagyonbiztonság tekintetében megadja.

Prágai lapok a helyzetről

(PRÁGA.) Az összes prágai lapok hosszú cikkeiben és részletesen ismertetik a szlovákiai és kárpátaljai eseményeket és azok tragikus gyorsaságu fejleményeit. A Bohémia című lap azt írja, hogy ha a szudeta ország tragikus történetét vizsgáljuk, úgy meg kell állapítani, hogy ezeket olyan törvények

szerint kormányozták, amelyek nem feleltek meg a helyzet követelményeinek sem gazdasági, sem kulturális vonatkozásokban és sorsszerűség nyilvánul meg abban, hogy a szudeta-vidéket Németországhoz csatolták. Míg a csehek egyedül gyakorolták az uralmat ezeken a területeken, kétségtelenül megállapítható volt a nagyarányú visszaesés minden tekintetben. A csehek nem bizonyultak építő szellemű és al-

kotó politikusoknak a történelem egyetlen időszakában sem. Mindazt, amit a csehek kulturális téren megvalósítottak, tulajdonképpen német kulturális forrásból ered. A német befolyás a szudeta területeken sohasem fenyegette a cseh nép nemzeti életét. A bekövetkezett események kétségtelenül nemzeti szerencsétlenséget jelentenek a cseh népre és a cseh nép kétségtelenül döntő fordulat elé érkezett.

Ejtőernyős csapatok szállották meg Prágát

(PRÁGA.) A német csapatoknak cseh területre történő bevonulása a legnagyobb rendben történt meg. A bevonulás szerdán éjjel vette kezdetét és a legtöbb város középületeivel együtt már a szerda hajnali órákban a német csapatok birtokába került. A megszállást a német hadsereg motoros osztagai végezték. Prága megszállása a világ hadtörténelmében még eddig elő nem fordult módon történt. Nyolc zászlóalj gyalogságot repülőgépeken szállítottak a cseh főváros közelébe és a katonákat ejtőernyőkkel bocsátották le a földre. A megszállás után a német csapatok parancsnoka azonnal parancsot adott ki, hogy a cseh karhatalom és katonaság a város különböző pontjain gyülekezzen és adja át fegyvereit, lőszereit. A megszálló német csapatok parancsnoka egyidejűleg rendeletet adott ki, amelynek értelmében a cseh hadsereg tisztjei és altisztjei azonnal kötelesek egyenruhájukat levetni és szerda reggel óta csak polgári öltözetben járhatnak.

Köszönet Hitlernek

(POZSONY.) (Rador.) Durschanszky, a független Szlovákia minisztere táviratot intézett Hitler vezér és kancellárhoz, amelyben a szlovák nemzet nevében szívből jövő köszönetét fejezi ki azért a támogatásért, amelyet Szlovákia függetlenségének megvalósítása érdekében a szlovák népnek nyújtott. A szlovák nép — mondja a távirat — szíve mélyéből köszönti Hitler vezért, akivel szemben a legteljesebb elismeréssel van, mint a szlovák nép védelmezőjének, érdekei oltalmazójának.

Beszűntetett vonattársatok (HALMI.) (RADOR.) A kárpátaljai események következtében a CFR vezérigazgatósága beszüntette a vonatok közlekedését a Halmi-Cámpulung-Tisa állomások között levő Beage vonalon, amely vonal, mint ismeretes, át megy Magyarország határszéli területére is. Az utasokat Szatmár és Máramarossziget között autóbuszokon szállítják át, akiknek a részére még további összeköttetést biztosítanak az összes nemzetközi romániai gyorsvonatokhoz.

Visszavert ukrán támadás (BUDAPEST.) (Rador.) A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a Sics gárda tagjai, továbbá szabad-ukrán csapatok, amelyeknek tagjai cseh katonai egyenruhát viselnek, kedden este Ungvár ellen újabb támadást kíséreltek meg. A magyar határvédő csapatok visszaverték a támadást, majd üldözőbe vették a támadókat, akik messze a demarkációs vonalon túl kárpátaljai területre vonultak vissza. A támadást az ukrán szabadcsapatok kedden az éjjeli órákban több helyen is megkísérelték, de eredménytelenül, mert mindenütt visszaverték őket.

Felhívás a cseh néphez (PRÁGA.) (Rador.) Prága és általában egész Csehország lakossága szerda reggel tudta meg a prágai rádió közléséből, hogy Hacha, a köztársaság elnöke Hitler vezér és kancellár kezébe tette le a cseh nép sorsát. A prágai rádió ötpercenként megismétlődő felhívást intézett a cseh lakossághoz, hogy őrizze meg nyugalma, tartózkodjék a rendbontástól és mindenki megőrizve

hidegvérét, folytassa rendes foglalkozását. A rádió felhívta a szülőket, hogy éppen úgy küldjék az iskolai előadásokra gyermekeiket, mint más rendes körülmények között. Prága lakossága nyugodtan, viszonylag hidegvérrel fogadta az eseményeket és a német csapatok bevonulását. Az utcákon és tereken csak kisebb csoportok láthatók, amint a csehországi, kárpátaljai és szlovákiai eseményekről beszélgetnek.

Ellentállás nélkül...

(PRÁGA.) (Rador.) A cseh csapatok és a cseh rendőrség ellenállás nélkül tette le a fegyvert, illetve adta át a fegyvereket és lőszereit, Hacha köztársasági elnök és Sirovy hadügyminiszter telefonrendelete alapján. A fegyvertelen cseh csapatok parancsot kaptak, hogy a kaszárnyákat nem hagyhatják el és semmiféle ellenállást ne fejtsenek ki, hogy ily módon elkerüljék az összeütközéseket és a felesleges vérontást.

LONDON ÉS PÁRIS A TELJES ÉRDEKTELENSÉG ALAPJÁN

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Anglia és Franciaország a maga részéről a müncheni tanácskozás és az azon hozott határozatok után lehetetlennek tartja, hogy hasznos és eredményes módon beavatkozzék Középeurópa kérdésébe. A teljes érdektelenség álláspontjára helyezkednek, főleg az angol francia platonikus értékű tanácsokat és figyelmeztetéseket adni. Ez a végkövetkeztetés alakul ki azoknak az angol francia tanácskozásonként eredményeként, amelyek Bonnet francia külügyminiszter és Phipps párisi angol nagykövet között folytak le. Ilyen körülmények között Közép-Európában a helyzet véglegesen a német befolyás alá került és London, valamint Páris semmi egyet nem tehet, mint azt, hogy a római kormányon keresztül igyekezzék mérséklésre és önuralomra hangolni a német birodalom vezetőinek esetleges túlzó elhatározásait. A Havas távirati ügynökség kiegészíti jelentését azzal, hogy ilyen körülmények között a francia és angol diplomácia továbbra is abban a szemléltételekben marad, amelyet a szlovákiai események, illetve a vál-

ság kirobbanásakor is tanúsított és Anglia berlini nagykövete a tegnapi nap folyamán megjelent ugyan Ribbentropp német külügyminiszternél, de csak avégett, hogy tájékozva legyen Németország szándékairól.

A LENGYEL SAJTÓ HELYESEL (VARSÓ.) (Rador.) Az összes lengyel lapok nagy rokonszenvvel irnak arról, hogy a szlovákoknak sikerült nemzeti célkitűzéseiket elérniük és önálló, független államukat megvalósítani. A Kurier Poranny helyesli Magyarország magatartását és eljárását a kárpátaljai eseményekkel kapcsolatosan.

„CSEHIA” (BERLIN.) (Rador.) Haha, a cseh köztársaság elnöke és Chwalskowsky külügyminiszter külön vonaton utaztak a német fővárosból Berlinben egyébként a legutóbbi szlovákiai és kárpátaljai eseményekkel kapcsolatosan a cseh államtól úgy beszélnek, mint „Csehia”-ról és ezalatt Csehor-szágot és Morvaországot értik.

A MAGYAR ÁLLÁSPONT (BUDAPEST.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség diplomáciai levele zójének jelentése szerint Magyarország álláspontja a szlovákiai és kárpátaljai eseményekkel kapcsolatosan a következő megállapításokban tükröződik vissza:

1. A müncheni egyetmény és döntőbírósi határozat rendelkezéseit a prágai kormány mulasztása következtében nem hajtották végre.

2. A csehek megszegték az egyezmény rendelkezéseit, állandó provokációkkal és a sorozatos határsértésekkel.

3. Kárpátalja területén a legteljesebb bizonytalanság uralkodik.

4. Szlovákia önállóságának és függetlenségének kikiáltása széthorította a cseh-szlovák államszövetségi kapcsolatokat.

5. Ezeknek az előzményeknek következményeként a Kárpátalja kérdésének a rendezése rendkívül sörgössé és halaszthatatlanná vált.

6. A Kárpátalja lakosságának többsége ennek a területnek Magyarországhoz való visszacsatolását követeli. Magyarország a maga részéről mindig tiszteltben tartotta a népek önmeghatározási jogát és ennek a jognak zavar-talan korlátozás nélküli érvényesülését igényli adott esetben is.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS (BERLIN.) (Rador.) A német nagyvezérkar hivatalosan jelenti a következőket: „Blaskovitz gyalogsági altábornagy és List gyalogsági tábornok csapatai szerdán reggel átlépték a cseh-német határt és bevonultak Csehor-szágba és Morvaországba. A csapatok a szerdai napra megállapított menetirányban és célkitűzéssel menetelnek előre. Március 14-én este a német hadsereg és Hitler kancellár gárdájának osztagai elfoglalták Moravska-Ostrava és Vítkovitz helységeket. Kesselring tábornok, Sperret és Loehr tábornokok parancsnoksága alatt a német légi-flotta több egysége egész idő alatt a német-cseh határ fölött végzett megfigyelő szolgálatot. A bevonuló német haderőt a lakosság ellenállás nélkül, helyenként kitörő lelkesedéssel fogadta.”

KÜLÖN BIZOTTSÁG NÉMET-CSEH KAPCSOLATOK KIMÉLYÍTÉSÉRE (PRÁGA.) (Rador.) Hogy a cseh lakosság és a német haderő között barátságos kapcsolat alakuljon ki, a legrövidebb időn belül külön bizottság alakul, amelynek tagjai lesznek az összes politikai csoportok képviselői és a cseh gazdasági élet kiválóságai. Ebbe a bizottságba a csehországi német lakosság képviselőit is Dembitzky prágai ügyvédet delegálják. A bizottság Prágában a parlamentben már a legrövidebb időn belül megkezdte működését.

NÉMET RENDŐRTISZTEK PRÁGÁBAN (PRÁGA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint a német gyalogság előcsapatai szerdán reggel 9 óra 5 perckor érkeztek rohamos tagok a rendőrigazgatóság előtti téren helyezkedtek el. Ugyan-

ebben az időben érkeztek meg három autón a németországi rendőrtisztek is, akik azonnal felvették az érintkezést a cseh közbiztonsági hatóságokkal.

ÖT SZLOVÁK KOROSZTÁLY MOZGOSÍTÁSA (POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a független Szlovákia hadügyminisztere rendeletileg mozgósított öt tartalékos korosztályt. Erre az intézkedésre a szlovák kormány kijelentése szerint a független Szlovákia határainak biztosítása érdekében volt szükség.

HOROGKERESZTES ZÁSZLÓK PRÁGA HÁZAIN (PRÁGA.) (Rador.) A német csapatoknál Prágában történt bevonulása teljesen megváltoztatta az uccák képét. Már a kora reggeli órákban egyes házak tetőire és ablakaira kitépték a német horogkeresztes zászlót. A cseh lakosság megőrizte hidegvérét és nyugalmát. Prága német lakossága viszont a város központjában gyülekezett. A

külvárosi negyedekben a német lakosság nagy lelkesedéssel üdvözölte a bevonuló német csapatokat.

ULTIMÁTUM A KÁRPÁTALJAI KORMÁNYHOZ (BUDAPEST.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a magyar kormány ultimátumot intézett a kárpátaljai kormányhoz, amelyben azt követeli, hogy a főhatalmat adja át a magyar katonai csapatok parancsnokságának.

ANGLIA FELVILÁGOSÍTÁST KÉRT (LONDON.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jótérsült körökből azt a hírt közli, hogy a szerda délelőtti minisztertanács utasítást adott Anglia berlini nagykövetének, kérjen felvilágosítást Ribbentrop német külügyminisztertől, hogy a német kormány mik az álláspontja és a további terve a csehországi, szlovákiai és kárpátaljai legújabb eseményekkel kapcsolatosan.

HITLER LÁTOGATÁSA CSEH FÖLDÖN (BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár szerdán reggel nem Bécsbe utazott, amint az első pillanatban hitték és jelentették, hanem Csehor-szágba és Morvaországba azokhoz a német csapatokhoz, amelyek bevonultak cseh területre. Ugy tudják, hogy Hitler először Moravska-Ostravában tesz látogatást, ahol megszemlélti személyes gárdáját. Azt a katonai parádét, amelyet ma Bécsben terveztek, nem tartják meg, miután azokat a német csapatokat, amelyek Bécsben állomásoztak, Brünnbe rendelték.

TUKA LESZ A SZLOVÁK BELÜGYMINISZTER (POZSONY.) (Rador.) Szerdán délelőtt tíz órakor a szlovák miniszterelnök értekezletre ült össze, amely délután 1 óráig tartott és amelyen a kormány átszervezésének kérdését vitatták meg. A kimondott cél az, hogy a független Szlovákia kormányának csak szlovák nemzetiségűek legyenek a tagjai. Jól értesült körökből származó jelentés szerint Sidor Károly még a

szerdai, legkésőbb a csütörtöki napon beadja lemondását a belügyminiszteri tisztségéről. Sidor erre az elhatározásra az a megállapítása készíti, hogy a német kormány nemében személyesen nem rokonszenves, mert hajlandó vállalni annak a kormánynak a vezetését, amelyet a prágai kárpátaljai kormány nevezett ki. Minden valószínűség szerint Tuka Béla egyetemi tanár a szlovák kormány alelnöke fogja átvinni a belügyminiszteri tárca vezetését.

TIZÉVI KÉNYSZERMUNKA A CSEMPÉSZEK BÜNTETÉSE (BUDAPEST.) (Rador.) A magyar kormány annak érdekében, hogy megakadályozza az értéktárgyaknak és ingó javaknak Magyarországról való kicsempésztését, új törvényjavaslatot készített, amelynek értelmében mindazokat, akiket értékek és javak kicsempésztésében, vagy csempészési kísérletben érnek, tízévi kényszermunkára ítélik.

MIT JELENT A HAVAS (POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a szlovák kormány hivatalos értesítést kapott arról, hogy a magyar csapatok csaknem teljes egészében elfoglalták a kárpátaljai területet, anélkül, hogy valamely ellenállásra találtak volna.

MIÉRT MARADT EL AZ ÜNNEPÉLYES FOGADTATÁS? (PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka jelentése szerint tekintettel arra, hogy a Prágába bevonuló német csapatok ünnepélyes fogadtatásának megszervezésére már nem volt idő, Hoppner német tábornokot dr. Klapka, Prága tanácsának elnöke és Fritzer professzor, a prágai városi tanács német tagjának kastélyában fogadták. A tábornok kijelentette, hogy rövid időn belül kiadja rendelkezéseit a rendfenntartásra és a lakosság kötelezettségére vonatkozólag.

A MAGYAR ÁLLAM KERE-TÉBEN (PRÁGA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség pozsonyi tudósítójának jelentése szerint gróf Eszterházy János, a szlovákiai magyarság vezetője szerdán beszélgetést folytatott Sidor Károly szlovák belügyminiszterrel, aki-nek a magyar kormány nevében kijelentette, hogy Magyarország biztosítja Kárpátalja függetlenségét a magyar állam keretében.

CSEH CSAPATOK VISSZAVONULÁSA (POZSONY.) Azok a cseh csapatok, amelyek Kárpátaljáról vonultak vissza, Szlovákia területére értek és egy részük már átjutott Csehor-szágba is. A szlovák kormány tárgyalásokat folytat a cseh kormánnyal a csapatok rendezéséről és az átszállításáról a szlovák területen. A szlovák határon egyébként

lefejezik a cseh katonákat és csak azután nyitnak utat nekik Csehor-szágra.

A CSEH NÉP TOVÁBBI SORSA (BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a bekebelezett területek: Csehorország és Morvaország helyzete a következőképpen fog kialakulni: Mindkét tartomány szerves része lesz úgy politikai, mint közgazdasági és közigazgatási szempontból a Harmadik Birodalomnak. Az új elrendezésnek, amelynek módjait most állítják össze, arra mutat, hogy nem lehet szó a cseh állam bizonyos függetlenségéről a német birodalom keretében, mivel ez megszünt létezni. Igen valószínű az, hogy a kerületek és a községek bizonyos helyi közigazgatási autonómiát fognak kapni és a csehek megtarthatják a közigazgatási szolgálatokban nyert alsóbbrendű szolgálataikat. Az elfoglalt területeknek, mint más német kerületeknek, a horogkeresztes német zászló lesz a nemzeti jelvényük. Hasonló módon ahhoz a 850.000 lakoshoz, akik 1938. októberében nyerték a német állampolgárságot, az új német állampolgárságot, az új német állampolgárnak sem kell katonai szolgálatot végezniük. Magától értetődik, hogy a külföldi diplomáciai képviselőket az illetékes német képviselők veszik át. Az új alkotmány tehát röviden a következőkben foglalható össze: helyi közigazgatási autonómia, kulturális autonómia, a nemzeti szocialista elgondolás keretében, az anyanyelv tekintetbevételével és a független állam minden más irányú ténykedésének, valamint jellegének megszüntetése. Mint illetékes körökből jelentik: Hachát ma már nem lehet a cseh állam elnökének tekinteni, hanem csak Morvaország és Csehorország képviselőjének a helyzet teljesen megállapodásáig. Az elfoglalt területen lakó zsidók a németországi zsidókhöz hasonló elbánásban fognak részesülni. A német megszállás kifogástalan lesz, de a csapatok kiméletlenül megtorolnak minden ellenállást. Hivatalos német körök véleménye szerint a német vezetők által hozott intézkedések megfelelnek a népek önrendelkezési jogának, mivel ezeket a pártfogás kérés igényelte, amelyet a cseh nép törvényes képviselői szabad akaratukkal hoztak. Szlovákiát illetőleg hangsúlyozzák az illetékes körök, hogy az független állam marad, amelyben a német birodalom diplomáciai megbízottal képviseli magát. Ugyan-ezek a körök hangsúlyozzák azt is, hogy a Szlovákiában levő 41 százalékos németiség helyzetét utólag fogják az új állam szükségleteinek megfelelően rendezni.

BUDAPESTNEK SZABAD KEZE VAN Végül kijelentik, hogy nem tudnak semmit azokról a hírekről, amely szerint Volosin segélykéréssel fordult volna a német birodalomhoz, amelynek pártfogását kérte. „Kárpátalja kérdése — mondják az illetékes körök — nem érdekli Németországot, mert Magyarország érdeké ennek a kérdésnek a megoldása. A helyzet csak olyan mértékben érdekli Németországot, amilyen mértékben azt a bécsi döntőbírósi ítélet igényli. Mivel ez nem más, mint történelmi bizonyíték, amely a múlté, Budapestnek most már szabad keze van.”

HIVATALOS MAGYAR CÍFOLAT (BUDAPEST.) (Rador.) Hivatalos magyar körök cáfolják adokat a híreket, hogy német csapatok vonultak volna be Kárpátalja területére. Ha mégis történtek ilyen csapatmozdulatok, azoknak célja az volt, hogy segítséget nyújtsanak a magyar csapatoknak. Minden valószínűség szerint — mondják hivatalos körök — az összeköttetés a magyar és lengyel csapatok között még szerdán a délutáni órákban megtörtént. Budapestben időző német politikai személyiségek hivatalos forrásból közlik, hogy Németország helyben hagyja Magyarországot minden intézkedését.

HITLER LÁTOGATÁSA CSEH FÖLDÖN (BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár szerdán reggel nem Bécsbe utazott, amint az első pillanatban hitték és jelentették, hanem Csehor-szágba és Morvaországba azokhoz a német csapatokhoz, amelyek bevonultak cseh területre. Ugy tudják, hogy Hitler először Moravska-Ostravában tesz látogatást, ahol megszemlélti személyes gárdáját. Azt a katonai parádét, amelyet ma Bécsben terveztek, nem tartják meg, miután azokat a német csapatokat, amelyek Bécsben állomásoztak, Brünnbe rendelték.

TUKA LESZ A SZLOVÁK BELÜGYMINISZTER (POZSONY.) (Rador.) Szerdán délelőtt tíz órakor a szlovák miniszterelnök értekezletre ült össze, amely délután 1 óráig tartott és amelyen a kormány átszervezésének kérdését vitatták meg. A kimondott cél az, hogy a független Szlovákia kormányának csak szlovák nemzetiségűek legyenek a tagjai. Jól értesült körökből származó jelentés szerint Sidor Károly még a

szerdai, legkésőbb a csütörtöki napon beadja lemondását a belügyminiszteri tisztségéről. Sidor erre az elhatározásra az a megállapítása készíti, hogy a német kormány nemében személyesen nem rokonszenves, mert hajlandó vállalni annak a kormánynak a vezetését, amelyet a prágai kárpátaljai kormány nevezett ki. Minden valószínűség szerint Tuka Béla egyetemi tanár a szlovák kormány alelnöke fogja átvinni a belügyminiszteri tárca vezetését.

TIZÉVI KÉNYSZERMUNKA A CSEMPÉSZEK BÜNTETÉSE (BUDAPEST.) (Rador.) A magyar kormány annak érdekében, hogy megakadályozza az értéktárgyaknak és ingó javaknak Magyarországról való kicsempésztését, új törvényjavaslatot készített, amelynek értelmében mindazokat, akiket értékek és javak kicsempésztésében, vagy csempészési kísérletben érnek, tízévi kényszermunkára ítélik.

MIT JELENT A HAVAS (POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a szlovák kormány hivatalos értesítést kapott arról, hogy a magyar csapatok csaknem teljes egészében elfoglalták a kárpátaljai területet, anélkül, hogy valamely ellenállásra találtak volna.

MIÉRT MARADT EL AZ ÜNNEPÉLYES FOGADTATÁS? (PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka jelentése szerint tekintettel arra, hogy a Prágába bevonuló német csapatok ünnepélyes fogadtatásának megszervezésére már nem volt idő, Hoppner német tábornokot dr. Klapka, Prága tanácsának elnöke és Fritzer professzor, a prágai városi tanács német tagjának kastélyában fogadták. A tábornok kijelentette, hogy rövid időn belül kiadja rendelkezéseit a rendfenntartásra és a lakosság kötelezettségére vonatkozólag.

A MAGYAR ÁLLAM KERE-TÉBEN (PRÁGA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség pozsonyi tudósítójának jelentése szerint gróf Eszterházy János, a szlovákiai magyarság vezetője szerdán beszélgetést folytatott Sidor Károly szlovák belügyminiszterrel, aki-nek a magyar kormány nevében kijelentette, hogy Magyarország biztosítja Kárpátalja függetlenségét a magyar állam keretében.

CSEH CSAPATOK VISSZAVONULÁSA (POZSONY.) Azok a cseh csapatok, amelyek Kárpátaljáról vonultak vissza, Szlovákia területére értek és egy részük már átjutott Csehor-szágba is. A szlovák kormány tárgyalásokat folytat a cseh kormánnyal a csapatok rendezéséről és az átszállításáról a szlovák területen. A szlovák határon egyébként

lefejezik a cseh katonákat és csak azután nyitnak utat nekik Csehor-szágra.

A CSEH NÉP TOVÁBBI SORSA (BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a bekebelezett területek: Csehorország és Morvaország helyzete a következőképpen fog kialakulni: Mindkét tartomány szerves része lesz úgy politikai, mint közgazdasági és közigazgatási szempontból a Harmadik Birodalomnak. Az új elrendezésnek, amelynek módjait most állítják össze, arra mutat, hogy nem lehet szó a cseh állam bizonyos függetlenségéről a német birodalom keretében, mivel ez megszünt létezni. Igen valószínű az, hogy a kerületek és a községek bizonyos helyi közigazgatási autonómiát fognak kapni és a csehek megtarthatják a közigazgatási szolgálatokban nyert alsóbbrendű szolgálataikat. Az elfoglalt területeknek, mint más német kerületeknek, a horogkeresztes német zászló lesz a nemzeti jelvényük. Hasonló módon ahhoz a 850.000 lakoshoz, akik 1938. októberében nyerték a német állampolgárságot, az új német állampolgárnak sem kell katonai szolgálatot végezniük. Magától értetődik, hogy a külföldi diplomáciai képviselőket az illetékes német képviselők veszik át. Az új alkotmány tehát röviden a következőkben foglalható össze: helyi közigazgatási autonómia, kulturális autonómia, a nemzeti szocialista elgondolás keretében, az anyanyelv tekintetbevételével és a független állam minden más irányú ténykedésének, valamint jellegének megszüntetése. Mint illetékes körökből jelentik: Hachát ma már nem lehet a cseh állam elnökének tekinteni, hanem csak Morvaország és Csehorország képviselőjének a helyzet teljesen megállapodásáig. Az elfoglalt területen lakó zsidók a németországi zsidókhöz hasonló elbánásban fognak részesülni. A német megszállás kifogástalan lesz, de a csapatok kiméletlenül megtorolnak minden ellenállást. Hivatalos német körök véleménye szerint a német vezetők által hozott intézkedések megfelelnek a népek önrendelkezési jogának, mivel ezeket a pártfogás kérés igényelte, amelyet a cseh nép törvényes képviselői szabad akaratukkal hoztak. Szlovákiát illetőleg hangsúlyozzák az illetékes körök, hogy az független állam marad, amelyben a német birodalom diplomáciai megbízottal képviseli magát. Ugyan-ezek a körök hangsúlyozzák azt is, hogy a Szlovákiában levő 41 százalékos németiség helyzetét utólag fogják az új állam szükségleteinek megfelelően rendezni.

BUDAPESTNEK SZABAD KEZE VAN Végül kijelentik, hogy nem tudnak semmit azokról a hírekről, amely szerint Volosin segélykéréssel fordult volna a német birodalomhoz, amelynek pártfogását kérte. „Kárpátalja kérdése — mondják az illetékes körök — nem érdekli Németországot, mert Magyarország érdeké ennek a kérdésnek a megoldása. A helyzet csak olyan mértékben érdekli Németországot, amilyen mértékben azt a bécsi döntőbírósi ítélet igényli. Mivel ez nem más, mint történelmi bizonyíték, amely a múlté, Budapestnek most már szabad keze van.”

HIVATALOS MAGYAR CÍFOLAT (BUDAPEST.) (Rador.) Hivatalos magyar körök cáfolják adokat a híreket, hogy német csapatok vonultak volna be Kárpátalja területére. Ha mégis történtek ilyen csapatmozdulatok, azoknak célja az volt, hogy segítséget nyújtsanak a magyar csapatoknak. Minden valószínűség szerint — mondják hivatalos körök — az összeköttetés a magyar és lengyel csapatok között még szerdán a délutáni órákban megtörtént. Budapestben időző német politikai személyiségek hivatalos forrásból közlik, hogy Németország helyben hagyja Magyarországot minden intézkedését.

HITLER LÁTOGATÁSA CSEH FÖLDÖN (BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár szerdán reggel nem Bécsbe utazott, amint az első pillanatban hitték és jelentették, hanem Csehor-szágba és Morvaországba azokhoz a német csapatokhoz, amelyek bevonultak cseh területre. Ugy tudják, hogy Hitler először Moravska-Ostravában tesz látogatást, ahol megszemlélti személyes gárdáját. Azt a katonai parádét, amelyet ma Bécsben terveztek, nem tartják meg, miután azokat a német csapatokat, amelyek Bécsben állomásoztak, Brünnbe rendelték.

TUKA LESZ A SZLOVÁK BELÜGYMINISZTER (POZSONY.) (Rador.) Szerdán délelőtt tíz órakor a szlovák miniszterelnök értekezletre ült össze, amely délután 1 óráig tartott és amelyen a kormány átszervezésének kérdését vitatták meg. A kimondott cél az, hogy a független Szlovákia kormányának csak szlovák nemzetiségűek legyenek a tagjai. Jól értesült körökből származó jelentés szerint Sidor Károly még a

szerdai, legkésőbb a csütörtöki napon beadja lemondását a belügyminiszteri tisztségéről. Sidor erre az elhatározásra az a megállapítása készíti, hogy a német kormány nemében személyesen nem rokonszenves, mert hajlandó vállalni annak a kormánynak a vezetését, amelyet a prágai kárpátaljai kormány nevezett ki. Minden valószínűség szerint Tuka Béla egyetemi tanár a szlovák kormány alelnöke fogja átvinni a belügyminiszteri tárca vezetését.

TIZÉVI KÉNYSZERMUNKA A CSEMPÉSZEK BÜNTETÉSE (BUDAPEST.) (Rador.) A magyar kormány annak érdekében, hogy megakadályozza az értéktárgyaknak és ingó javaknak Magyarországról való kicsempésztését, új törvényjavaslatot készített, amelynek értelmében mindazokat, akiket értékek és javak kicsempésztésében, vagy csempészési kísérletben érnek, tízévi kényszermunkára ítélik.

MIT JELENT A HAVAS (POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a szlovák kormány hivatalos értesítést kapott arról, hogy a magyar csapatok csaknem teljes egészében elfoglalták a kárpátaljai területet, anélkül, hogy valamely ellenállásra találtak volna.

MIÉRT MARADT EL AZ ÜNNEPÉLYES FOGADTATÁS? (PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka jelentése szerint tekintettel arra, hogy a Prágába bevonuló német csapatok ünnepélyes fogadtatásának megszervezésére már nem volt idő, Hoppner német tábornokot dr. Klapka, Prága tanácsának elnöke és Fritzer professzor, a prágai városi tanács német tagjának kastélyában fogadták. A tábornok kijelentette, hogy rövid időn belül kiadja rendelkezéseit a rendfenntartásra és a lakosság kötelezettségére vonatkozólag.

A MAGYAR ÁLLAM KERE-TÉBEN (PRÁGA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség pozsonyi tudósítójának jelentése szerint gróf Eszterházy János, a szlovákiai magyarság vezetője szerdán beszélgetést folytatott Sidor Károly szlovák belügyminiszterrel, aki-nek a magyar kormány nevében kijelentette, hogy Magyarország biztosítja Kárpátalja függetlenségét a magyar állam keretében.

CSEH CSAPATOK VISSZAVONULÁSA (POZSONY.) Azok a cseh csapatok, amelyek Kárpátaljáról vonultak vissza, Szlovákia területére értek és egy részük már átjutott Csehor-szágba is. A szlovák kormány tárgyalásokat folytat a cseh kormánnyal a csapatok rendezéséről és az átszállításáról a szlovák területen. A szlovák határon egyébként

lefejezik a cseh katonákat és csak azután nyitnak utat nekik Csehor-szágra.

A CSEH NÉP TOVÁBBI SORSA (BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a bekebelezett területek: Csehorország és Morvaország helyzete a következőképpen fog kialakulni: Mindkét tartomány szerves része lesz úgy politikai, mint közgazdasági és közigazgatási szempontból a Harmadik Birodalomnak. Az új elrendezésnek, amelynek módjait most állítják össze, arra mutat, hogy nem lehet szó a cseh állam bizonyos függetlenségéről a német birodalom keretében, mivel ez megszünt létezni. Igen valószínű az, hogy a kerületek és a községek bizonyos helyi közigazgatási autonómiát fognak kapni és a csehek megtarthatják a közigazgatási szolgálatokban nyert alsóbbrendű szolgálataikat. Az elfoglalt területeknek, mint más német kerületeknek, a horogkeresztes német zászló lesz a nemzeti jelvényük. Hasonló módon ahhoz a 850.000 lakoshoz, akik 1938. októberében nyerték a német állampolgárságot, az új német állampolgárnak sem kell katonai szolgálatot végezniük. Magától értetődik, hogy a külföldi diplomáciai képviselőket az illetékes német képviselők veszik át. Az új alkotmány tehát röviden a következőkben foglalható össze: helyi közigazgatási autonómia, kulturális autonómia, a nemzeti szocialista elgondolás keretében, az anyanyelv tekintetbevételével és a független állam minden más irányú ténykedésének, valamint jellegének megszüntetése. Mint illetékes körökből jelentik: Hachát ma már nem lehet a cseh állam elnökének tekinteni, hanem csak Morvaország és Csehorország képviselőjének a helyzet teljesen megállapodásáig. Az elfoglalt területen lakó zsidók a németországi zsidókhöz hasonló elbánásban fognak részesülni. A német megszállás kifogástalan lesz, de a csapatok kiméletlenül megtorolnak minden ellenállást. Hivatalos német körök véleménye szerint a német vezetők által hozott intézkedések megfelelnek a népek önrendelkezési jogának, mivel ezeket a pártfogás kérés igényelte, amelyet a cseh nép törvényes képviselői szabad akaratukkal hoztak. Szlovákiát illetőleg hangsúlyozzák az illetékes körök, hogy az független állam marad, amelyben a német birodalom diplomáciai megbízottal képviseli magát. Ugyan-ezek a körök hangsúlyozzák azt is, hogy a Szlovákiában levő 41 százalékos németiség helyzetét utólag fogják az új állam szükségleteinek megfelelően rendezni.

BUDAPESTNEK SZABAD KEZE VAN Végül kijelentik, hogy nem tudnak semmit azokról a hírekről, amely szerint Volosin segélykéréssel fordult volna a német birodalomhoz, amelynek pártfogását kérte. „Kárpátalja kérdése — mondják az illetékes körök — nem érdekli Németországot, mert Magyarország érdeké ennek a kérdésnek a megoldása. A helyzet csak olyan mértékben érdekli Németországot, amilyen mértékben azt a bécsi döntőbírósi ítélet igényli. Mivel ez nem más, mint történelmi bizonyíték, amely a múlté, Budapestnek most már szabad keze van.”

HIVATALOS MAGYAR CÍFOLAT (BUDAPEST.) (Rador.) Hivatalos magyar körök cáfolják adokat a híreket, hogy német csapatok vonultak volna be Kárpátalja területére. Ha mégis történtek ilyen csapatmozdulatok, azoknak célja az volt, hogy segítséget nyújtsanak a magyar csapatoknak. Minden valószínűség szerint — mondják hivatalos körök — az összeköttetés a magyar és lengyel csapatok között még szerdán a délutáni órákban megtörtént. Budapestben időző német politikai személyiségek hivatalos forrásból közlik, hogy Németország helyben hagyja Magyarországot minden intézkedését.

HITLER LÁTOGATÁSA CSEH FÖLDÖN (BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár szerdán reggel nem Bécsbe utazott, amint az első pillanatban hitték és jelentették, hanem Csehor-szágba és Morvaországba azokhoz a német csapatokhoz, amelyek bevonultak cseh területre. Ugy tudják, hogy Hitler először Moravska-Ostravában tesz látogatást, ahol megszemlélti személyes gárdáját. Azt a katonai parádét, amelyet ma Bécsben terveztek, nem tartják meg, miután azokat a német csapatokat, amelyek Bécsben állomásoztak, Brünnbe rendelték.

TUKA LESZ A SZLOVÁK BELÜGYMINISZTER (POZSONY.) (Rador.) Szerdán délelőtt tíz órakor a szlovák miniszterelnök értekezletre ült össze, amely délután 1 óráig tartott és amelyen a kormány átszervezésének kérdését vitatták meg. A kimondott cél az, hogy a független Szlovákia kormányának csak szlovák nemzetiségűek legyenek a tagjai. Jól értesült körökből származó jelentés szerint Sidor Károly még a

szerdai, legkésőbb a csütörtöki napon beadja lemondását a belügyminiszteri tisztségéről. Sidor erre az elhatározásra az a megállapítása készíti, hogy a német kormány nemében személyesen nem rokonszenves, mert hajlandó vállalni annak a kormánynak a vezetését, amelyet a prágai kárpátaljai kormány nevezett ki. Minden valószínűség szerint Tuka Béla egyetemi tanár a szlovák kormány alelnöke fogja átvinni a belügyminiszteri tárca vezetését.

TIZÉVI KÉNYSZERMUNKA A CSEMPÉSZEK BÜNTETÉSE (BUDAPEST.) (Rador.) A magyar kormány annak érdekében, hogy megakadályozza az értéktárgyaknak és ingó javaknak Magyarországról való kicsempésztését, új törvényjavaslatot készített, amelynek értelmében mindazokat, akiket értékek és javak kicsempésztésében, vagy csempészési kísérletben érnek, tízévi kényszermunkára ítélik.

MIT JELENT A HAVAS (POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a szlovák kormány hivatalos értesítést kapott arról, hogy a magyar csapatok csaknem teljes egészében elfoglalták a kárpátaljai területet, anélkül, hogy valamely ellenállásra találtak volna.

MIÉRT MARADT EL AZ ÜNNEPÉLYES FOGADTATÁS? (PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka jelentése szerint tekintettel arra, hogy a Prágába bevonuló német csapatok ünnepélyes fogadtatásának megszervezésére már nem volt idő, Hoppner német tábornokot dr. Klapka, Prága tanácsának elnöke és Fritzer professzor, a prágai városi tanács német tagjának kastélyában fogadták. A tábornok kijelentette, hogy rövid időn belül kiadja rendelkezéseit a rendfenntartásra és a lakosság kötelezettségére vonatkozólag.

A MAGYAR ÁLLAM KERE-TÉBEN (PRÁGA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség pozsonyi tudósítójának jelentése szerint gróf Eszterházy János, a szlovákiai magyarság vezetője szerdán beszélgetést folytatott Sidor Károly szlovák belügyminiszterrel, aki-nek a magyar kormány nevében kijelentette, hogy Magyarország biztosítja Kárpátalja függetlenségét a magyar állam keretében.

CSEH CSAPATOK VISSZAVONULÁSA (POZSONY.) Azok a cseh csapatok, amelyek Kárpátaljáról vonultak vissza, Szlovákia területére értek és egy részük már átjutott Csehor-szágba is. A szlovák kormány tárgyalásokat folytat a cseh kormánnyal a csapatok rendezéséről és az átszállításáról a szlovák területen. A szlovák határon egyébként

lefejezik a cseh katonákat és csak azután nyitnak utat nekik Csehor-szágra.

A CSEH NÉP TOVÁBBI SORSA (BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a bekebelezett területek: Csehorország és Morvaország helyzete a következőképpen fog kialakulni: Mindkét tartomány szerves része lesz úgy politikai, mint közgazdasági és közigazgatási szempontból a Harmadik Birodalomnak. Az új elrendezésnek, amelynek módjait most állítják össze, arra mutat, hogy nem lehet szó a cseh állam bizonyos függetlenségéről a német birodalom keretében, mivel ez megszünt létezni. Igen valószínű az, hogy a kerületek és a községek bizonyos helyi közigazgatási autonómiát fognak kapni és a csehek megtarthatják a közigazgatási szolgálatokban nyert alsóbbrendű szolgálataikat. Az elfoglalt területeknek, mint más német kerületeknek, a horogkeresztes német zászló lesz a nemzeti jelvényük. Hasonló módon ahhoz a 850.000 lakoshoz, akik 1938. októberében nyerték a német állampolgárságot, az új német állampolgárnak sem kell katonai szolgálatot végezniük. Magától értetődik, hogy a külföldi diplomáciai képviselőket az illetékes német képviselők veszik át. Az új alkotmány tehát röviden a következőkben foglalható össze: helyi közigazgatási autonómia, kulturális autonómia, a nemzeti szocialista elgondolás keretében, az anyanyelv tekintetbevételével és a független állam minden más irányú ténykedésének, valamint jellegének megszüntetése. Mint illetékes körökből jelentik: Hachát ma már nem lehet a cseh állam elnökének tekinteni

Egységes munkaterv alapján dolgoznak az ifjúság nevelését irányító szervek

Március 6-án megbeszélés volt az Országőrszervezet központi székházában, amelyen résztvettek a nemzetnevelésügyi minisztérium képviselői, az Országőrszervezet vezetői a társadalmi szolgálat vezetői, valamint a katonai előkészítő parancsnokság. A megbeszélések következményeképpen közös megegyezéssel a következőket szögezték le:

1. A fiatalság nevelése — 18 éves korig a fiuknál, 21 éves korig a leányoknál — amint azt az Országőrszervezet szabályai előírják — az iskola és az Országőrszervezet által hozott határozatok, eszközökkel fog megtörténni. Semmilyen más természetű szervezet, vagy intézmény nem terjesztheti ki hatáskörét a fentnevezett kategóriára.

2. A nemzeti ünnepek alkalmával az ünnepségeket a helyi, kormányképviselő hatóságok pártfogása alatt fogják megszervezni. Ennek sikere érdekében minden intézmény saját eszközeivel fog tevékenykedni. Az iskola és az Országőrszervezet az elemi iskolai és a középiskolai tanulókkal szervezi ezeket meg, valamint az összes többi 18, illetve 21 éves fiatalokkal. A katonai előkészítő szervezetek a 18 évet meghaladó fiatalokkal szervezik az ünnepségeket, saját törvényeik rendszabályainak megfelelően, míg a társadalmi szolgálat azokkal a felnőtt elemekkel, amelyek nem tartoznak a három előbbi intézmény hatáskörébe. A szociális ünnepségeket külön-külön rendezi meg minden intézmény, saját kereteiben, minden szervezetek megegyezése és közös munkaterv kidolgozása esetén lehet megtartani. Az Országőrszervezet már régebben elrendelte a nemzetnevelésügyi minisztériummal összhangban, hogy az összes iskolai ünnepségeket az országőrszervezet keretében szervezzék meg.

3. Az országőrszervezet parancsnokai nem rendelkezhetnek ezután társadalmi anketókat, csak pedagógiai, nevelési célzattal. Személyesen kötelesek a társadalmi valóságokért kutatásokat végezni, információkat szerezni, társadalmi látogatásokat, különféle helyiségekben és családoknál, valamint egyéb természetű kutatások alapján, hogy ilyen módon az okismeret teljes birtokában hajthassák végre az országőrség nevelési programját.

4. A szociális programot annyira, amennyire csak lehet, végrehajtani az országőrszervezettel, valamint kezdeményezést és felkészülést a későbbi tevékenységre, az országőrszervezet saját elemeivel fogja megvalósítani úgy, amint azt az Országőrszervezet alapszabályainak 9. szakasza előírja. A helyiségeket általánosan feljavító tevékenységi terv keretében, amelyet a társadalmi szolgálat állapított meg, az országőrszervezet az időhatároknak megfelelően fog működni, olyan irányok alapján, amelyeket az országőrszervezet a Társadalmi Szolgálattal egyöntetűen állapított meg.

5. A kulturálisonokban a gyermekek fiatalok és felnőttek munkaköre az iskola, az Országőrszervezet és a katonai előkészítő hatáskörébe tartozik. Az otthon tanácsa, amelyben jogszertint részt vesz az országőrszervezet parancsnok és a katonai előkészítő parancsnok, meg fogja állapítani a közös együttműködés szabályait, a létart használatát és tevékenységük kölcsönösségét és egyöntetűségét.

6. Azokban a helyiségekben, ahol Solyom és Ijász szervezetek működnek, a kulturális otthon ezeknek az Országőrszervezet alá rendelt intézménynek testnevelési programját fogja végrehajtani, megőrizvén különleges jelegüket, mivel ezeknek tevékenysége tradíciókon alapul és megfelelő szolgálati szabályzat írja elő.

7. Az együttműködési irányelveket a vezetőszervek és a megfelelő parancsnokságok állapítják meg, mindegyik megőrizvén tökéletes függetlenségét.

8. A tantestület olyan tagjai, akik az

Országőrszervezet keretében működnek, szabad idejükben a többi intézmények javára is tevékenykedhetnek, de főfoglalkozásuk az Országőrszervezet, amelynek egész fiatalsága az iskola hatáskörébe van utalva.

9. A különféle összefüggéseknél az egy helyiségben levő parancsnokok kölcsönösen meghívják egymást és igyekezni fognak közös együttműködési irányelveket megállapítani.

10. Mindazok a katonai előkészítő tanulók — még ha be is töltötték 18. életévüket, akik a teoretikus és gyakorlati középiskolák tagjai, kötelesek országőrszervezethez tartozni a hét egész folyamán, kivéve a csütörtök déli

utánt, amikor a katonai előkészítő képzést fogják végrehajtani. Egyenruhájuk az országőrszervezethez, amelyen megkülönböztető jelként katonai előkészítő jelvényt díszített karszalaggal lesz a balkaron.

11. Az Országőrszervezet tanulókat tekintettel korukra és arra, hogy az iskolai programnak, valamint az országőrszervezetnek eleget kell tenniük, semmiféle más intézmény nem használhatja fel, csak a nemzetnevelésügyi minisztérium és az országőrszervezet.

12. Az egyezmény mindezen pontjait a fentnevezett egyesületek helyi képviselői szigorúan be kell, hogy tartassák, hogy ilyen módon meg lehessen valósítani a maradéknélküli összhangot és a gyümölcsöző együttműködést.

Az egyezményt Petre Andrej nemzetnevelésügyi miniszter, Theofil Sidorovics országőrszervezet parancsnok, dr. G. Banu, a társadalmi szolgálat elnöke és Skeletty tábornok, katonai előkészítő főfelügyelő írták alá.

Birái előtt a tömeggyilkos Weidmann

Megkezdődött Versaillesban a „második Landru” pörének tárgyalása

(PARIS.) A francia királyok fővárosában, Versaillesban, a Seine-et-Oise megye törvényszéke elé került az utolsó évtizedek egyik legnagyobb gonosztevője, Weidmann, a tömeggyilkos.

Még a szenzációs bűnügyekben oly gazdag francia igazságszolgáltatás történetében is kevés ilyen bűnpörre van példa, amelyet a szakértők mindjárt egyenesen az asszonyok tömegét gyilkoló Landru után helyeznek érdekes sorába. Sok külső adat hasonlóságban és még lélektani előfeltételeinek az azonosságában is.

SELECT MOZGO

Ma csütörtöki keddeivel mutatja be

ZAZA

közismert színdarabnak ragyogó filmváltozatát Főszerepben:

Claudette Colbert

Kinek pikareszk szépsége és egyénisége francia könnyedséggel és humorral tölti meg a ragyogó alakítását.

Herbert Marshall

a nálunk is közismert művész partnere Claudette Colbertnek

ZUKOR ADOLF

világhírű rendező alkotója a filmnek, melyre még sokáig fognak emlékezni a mozgókedvelők.

A törvényszék elnöksége mindent elkövet, hogy a „szexuális” jelenségeit a lehetőséghez képest csökkentse és eltiltsa. A tárgyalást a törvényszéki csarnok egyik kisebb termében tartják, ahol mindössze 160 hallgató és összesen 84 újságíró számára van hely. Ez azonban nem von le semmit abból a tényből, hogy a párisi és a Franciaországban különösen sokat jelentő vidéki sajtó is a legnagyobb érdeklődést tanúsítja a tárgyalás iránt.

HAT GYILKOSSÁG ÉS KÉT GYILKOSSÁGI KISÉRLET

A tárgyalást Laemlé vezeti, aki a híres francia „nagy bíró” sorából való. A vádat Balmay főállományú ügyész képviseli, míg a vádlottak védelmét nem kevesebb, mint tizenhárom ügyvéd látja el, közöttük Weidmann, a fővádlottat, Maître Moro-Giafferi védő, aki a legszenzációsabb bűnügyekben, mint például a Stavisky-ügyben is védő

volt Weidmann ellen az a vád, hogy hat gyilkosságot és két gyilkossági kísérletet követett el,

reszben egyedül, részben azoknak a segítségével, akik a vádlottak padján mellette ülnek Weidmann Jenő, aki a vádlottat szerezte a Majna melletti Frankfurtban született és most 31 éves, kereskedő és állandó lakása Saint-Cloudban van bejelentve, 1937. július 23-án követte el az első gyilkosságot: ezen a napon ölte meg

Joan de Koven lengyel táncosnőt, akitől a bűntársai elrabolták a kezét és a bennelévő pénzzel, az ékszereit és az óráját.

Szeptember 7-én Weidmann megölte Couffy párisi sofőrt,

de ezt a tettet már egyedül, segítőit nélkül követte el. Viszont alig egy hónappal később, október 4-én, ugyanilyen körülmények között, mint rövid idővel előbb a lengyel táncosnőt: megölte a fontainebleau-i erdő egyik rejtékeiben

Janine Keller német nevelőnőt.

Ennél a gyilkosságnál is ugyanazok voltak a bűntársai és a segítői, mint annál, amelyet Joan de Koven követett el: egy Million nevű, 27 éves, állás nélküli könyvelő és egy Colette Tricot nevű 32 éves szabónő, aki hol Weidmann, hol Million barátnője volt és aki a meggyilkolt nők ruháit, ékszereit, értéktárgyait kapta a szolgáltatás fejében. Ezután egymás után következtek a szörnyűbbnél szörnyűbb gyilkosságok: az egyiknek

Roger Leblond impresszárió esik áldozatul, (a vizsgálat még nem derítette ki, hogy ezt ki követte el, mert Weidmann Milliont vádolja vele, Million pedig Weidmann), a másodikkal

egy Frommer nevű fiatal német diák,

a harmadikkal, alig egy héttel az előbbi után:

Lesobre ügynök.

(Weidmann ezt a két utóbbi gyilkosságot a vizsgálat folyamán és mind a mai napig tagadja.) A rettenetes sorozatot két gyilkossági kísérlet zárja le, amelyeket Weidmann

Poignant és Bourquin rendőrökön akart elkövetni.

Weidmann többszörösen büntetett előéletű: lopás miatt ismételt hosszú időre be volt zárva Németországban és amikor 1935-ben végleg Franciaországba tette át tevékenységének a színhelyét, az volt a célja, hogy a társaságával együtt „szépségápoló-intézetet” nyit, amelyhez 15.000 francia frankra lett volna szüksége. Ezt az összeget akarta előteremtteni zsarolás, rablás és utóbbi gyilkosság árán. Büntetéseit a legraffináltabb és a legszámitóbb módon követte el: árak mályván, irodák

párnázott ajtajai mögött és nem válogatott az eszközökben sem:

a revolver éppen olyan jó volt, mint a kalapács,

amellyel addig verte áldozata halántékát, amíg kiszervenedett.

A szörnyű tömeggyilkos másfél év óta van a francia hatóságok kezén: rendőrgyűsz, vizsgálóbíró hallgatta ki, elmeszákértők vizsgálták hónapokon át. Az eredmény az, hogy

Weidmann igen különös, sőt rejtélyes embernek tartják,

akiknek dolga volt vele. Magatartását gyakran változtatja, ugyanazt a bűncselekményt hol bevallja, hol tagadja, minden igyekezete azon van, hogy összezavarja a gyilkosságok körülményeit és mesterséges ködöt támasszon körülöttük és maga körül. A francia közvélemény joggal kíváncsi, hogy Weidmann hogy fog viselkedni a főtárgyaláson?

A tömeggyilkos jólnevelt, sőt elég művelt ember, a könyveket imádja és a börtönben nem is kért egyebet, mint olvasnivalót, anyjának sűrűn írt érzelmes és megható leveleket. Védője, Moro-Giafferi, lelki megzavarodását egy Káthe nevű frankfurti lány iránt érzett nagy szerelmével magyarázza.

és a főtárgyaláson is ezt fogja javára felhozni. A gyilkosságok ideje alatt, 1937. augusztustól decemberig, Weidmann ugyancsak naponta írt szerelmétől és feltételezettől csöppő leveleket Káthe-nek és e levelek másolatait külön dossziéban helyezte el, amelyre ezt írta rá:

„Leveleim Káthe-hez.”

A versaillesi tárgyalás ele minden esetre lehet azzal az érdeklődéssel tekinteni, hogy meghozza-e a tömeggyilkos rejtélyének a megfejtését?

Nők, viseljétek kalapot!

(LONDON.) J. Butler, a posztó- és kalapkereskedő kamarájának egyik vezetője, keserű szavakkal nyilatkozott egy londoni gyűlésen a kalaptalan nőkről.

— Már nemcsak fiatal lányok járnak kalap nélkül — mondta — hanem kitűnő társadalmi állású asszonyok is. Ha már általánosságban nem is tehetünk semmit a kalaptalanság terjedő szokása ellen, de saját női alkalmazottainktól mégis csak megkövetelhetjük, hogy kalapot viseljenek, amikor munkahelyükre jönnek és onnan hazamennek.

Biztosítás a vénlányság ellen

(KOPENHAGA.) Dániában egyre több nő iratkozik be abba a biztosító társaságba, amely a vénlányság ellen biztosítja tagjait. Tizenhárom és husz év közötti korban levő lányok biztosítják magukat a vénlányság ellen. Nem kell túlságosan sokat fizetniük a biztosítási díj elég alacsony, azonban ha negyvenéves kor előtt mennek férjhez, akkor a biztosítási díj odavész, illetve a biztosítási intézet alaptőkéjéhez csatolják. Amennyiben negyvenéves koráig nem mennek férjhez, a lány igen szép összeget kap a biztosító intézettől.

— Stefanescu Goanga rektor Olaszországba utazott. Stefanescu Goanga rektor állapota a gondos kezelés következtében annyira kielégítővé vált, hogy minden veszély nélkül el tudott utazni Olaszországba, ahol néhány Párisból lehvott szakorvos felügyelete alatt heveri ki véglegesen a merénylet által okozott sérüléseket.

— Megölte a hideghullám az éjjeli őrt. Bukarestből jelentik: A napokban a fővárosra zúdult fagyhullámnak megvan az első áldozata. Az egyik főváros melletti gazdaságban megfagyva találták Ion Rapete 68 éves éjjeli őrt. Dâmbovița megyében hóviharak dúlnak és a hideg nem csökken.

ABORZALMAK HAJÓJA



ÍRTA: E. A. RODRIGUEZ
(33.)

Éhhallára ítélték bennünket, vagy más, kegyetlenebb kinokat tartogattak számunkra?...

Gyötrő gondolataimból kellemetlen csikorgás riasztott fel. A pince nehéz vasajtaja feltárult. Két fegyveres kínai jelent meg a küszöbön.

— Alkalmasint a vezérhez visznek — mormogta Bull. — Ne mutasson féltelmet mister. Nem szeretném, ha ezek a sárga ördögök mulatnának rajtunk.

Még valamit mondott, de már nem értettem a szavait. A kínaiak kicipeltek a pincéből egy boltozatos folyosóra. Lábamon meglazították a köteleket, de csak annyira, hogy éppen járni tudtam.

— Előre — mordult rám az egyik bandita és puskájával megtámasztott.

Hosszu folyosón kellett végigmenem. Az alacsony, bolthajtásos mennyezetet itt is fehér salétromréteg borította. Az egyik fordulónál megpillantottam Bullt. Őt a másik kínai taszta gálta előre. Keskeny lépcsőhöz értem, melyre csak nehezen tudtam felkapaszkodni. Hetven lépcsőfokot számoltam, amíg felértem egy szobába, mely zsúfolva volt kínaiakkal. Itt kellett várakoznom, amíg Bull is felérkezik. A kínaiak sorai között fenyegető moraj futott végig, mikor a fiatalember megjelent. Bull halálisan sápadt volt, de rendületlenül mosolygott.

— A pokol tornácán megint csak összezakerültünk... A sátán vár bennünket audienciára.

VIII. FEJEZET.

Alacsony, vaslemezekkel borított tölgyfa-ajtó tárult fel előttünk. Tágas helyiségbe jutottunk. A berendezés egyszerű volt: kopott íróasztal, néhány szék és egy hosszú pad. Három ajtó volt a szobában; egyik, amelyiken bejöttünk, a másik alighanem egy szomszédos szobába vezetett, a harmadik az erkélyre nyílt.

Öreink a padhoz taszigáltak bennünket Bull azonnal leült és a kínaiak erőlyes ráncigálására sem állt fel.

— Csak akkor ülhetek le, ha erre külön engedélyt kaptok — förmedt rá az egyik ór.

Bull ásitott.

— Már untatsz a fecsegéssel mocsos kutya... Utközben is tiszteletlenül viselkedél és nem átalított puskádat a testemhez érinteni... Ha szabad lenne a kezem, akkor leszámolnék veled.

A vita egyébként Bull teljes győzelmével végződött. Azt hiszem, akkor se kelt volna fel, ha maga a kínai császár biztatja. Lábat beakasztotta a pad alá, erőltetett léche és nem mozdult.

Kitekintettem az erkélyre vezető ajtón. Az erkély egy kis udvarra nyílt, melyet magas kőfal övezett. A köfalon túl sötét fenyőfák emelkedtek a magasba és elzárták a látóhatárt. Az égen piszkos szürke felhőoszlopok kavarogtak. Vigasztalan kép volt.

Figyelmemet újra a szoba berendezése kötötte le. Nem mintha a rozoga butorok különösen érdekesek lettek volna, de arra gondoltam, hogy hány és hány szerencsétlen fordult már meg ebben a kopár szobában. Valami megmagyarázhatatlan, baljóslatu hangulat áradt ki minden egyes tárgyból. Az íróasztalon aligha írtak lírai verseket és a magastámlájú székeken bizonyosan már sok megköltözött áldozat gubbasztott, a főnök döntésére várva. A szoba félig-meddig irodának hatott, de éppen úgy beillett volna kínzókamrának is... Minden pillanatban vártam, hogy mikor nyíljk ki az ajtó... Nem tagadom, kegyetlenül félttem...

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

A Kispesttel játsza utolsó edzőmérkőzését az angolok ellen készülő román válogatott

(BUKAREST.) A Kispest labdarugócsapata a tavasz folyamán nagyszabású romániai portyát bonyolít le. Ennek során április 8-án Temesváron a Kinizsivel, 9-én pedig Aradon az AMTE-vel játszik. Május 3-án és 4-én pedig az angolok ellen készülő román válogatottal méri össze erejét a kispesti csapat. A román csapatnak ez lesz a próbamérkőzés az angolok elleni játéka előtt. Május 6-án és 7-én még két mérkőzést vállal a Kispest, majd Kolozsváron május 10-én lejátssza revánsmecset a Victoria együttesével.

ELMARAD A VICTORIA BUDAPESTI VENDEGJÁTEKA. Bukarestből jelentik: A „Timpul” jelentése szerint a vasárnapra kitűzött Kispest-Victoria mérkőzés lejátszására nem kerül sor, mert a belügyi hatóságok az európai helyzetre való tekintettel, nem adják meg a kiutazási engedélyt a kolozsvári csapatnak Budapestre.

Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsora: A labdarugóalkerület vezetősége Kolozsvár vasárnapi futballműsorát a következőképpen állította össze: Kispálya: délelőtt 9 óra: Echo—Victoria ifj. barátságos, 11 óra: KMSC—KAC ifj. bajnoki. Nagypálya: délelőtt 9 óra: UAC—Haggibbor II. o. bajnoki, 11 óra: Echo—KAC I. o. bajnoki. Délután 2 óra: Universitatea—Echo ifj. bajnoki, 4 óra: Universitatea—Törökves Nagyvárad ligabajnoki.

Szamosújváron játszik vasárnap a kolozsvári CFR a Congri csapatával az alkerületi bajnokságért.

KAC labdarugók. A KAC futballszakosztályának vezetősége ezúton is felkéri az alant felsorolt játékosokat, hogy pénteken este fél 8 órakor tartandó fontos értekezleten, tekintettel a vasárnapi bajnoki mérkőzésre, jelenjenek meg a klubhelyiségben. A hiányzó játékosokat fegyelmi büntetésben részesítik. Bereczky, Horváth, Papp, Orosz, Szabó, Ferencz, Szilágyi, Wass, Tunyogh, Harach, Székely, Szaniszló, dr. Varga, Bakos, Rámay, Siklód, Pálffy, Szalcz, Borbély.

Letiltotta a magyar asztali teniszszövetség Szabados, Kelen, Bellák és Barna volt világbajnokok külföldi versenyzési jogát. A négy versenyzőt nemrégiben profívá nyilvánították és ennek folyománya volt a letiltó rendelkezés.

Franciaország csapata a magyar válogatott ellen. Párisból jelentik: A francia szövetségi kapitány tegnap állította össze csapatát a magyar válogatott elleni, mai mérkőzésre. A csapat a következő: Da Rui — Vandooren, Mattler — Bourbotte, Jordan, Diagne — Aston, Ben Barek, Courtois, Heiserer, Weisskopf. — A magyar csapat ma hetedszer mérkőzik meg a franciákkal Párisban. Az eddigi mérkőzések során a magyarok négyet megnyertek, kettőt elvesztettek. Gólarány 22:7. A játékosok közül Lázár 39, Szabó 35, Korányi 34, Bíró 31, Zsengellér 14, Balogh 4. Gyetvay 2, esetben volt eddig válogatott. Szántó, Koláth és Kiszely ujoncok. — A párisi magyar-francia válogatott mérkőzés rádióközvetítése időszámításunk szerint, ma délután 5.50 órakor kezdődik.

Sonja Henienek, a norvég műkorcsolyázó világbajnoknőnek az elmúlt évben 5570 dollárt térített vissza az állam. Ennyivel fizetett „véletlenül” több adót a jégünder az államnak.

Verecséget szenvedett az észti súlydó Európa-bajnok Berlinben. Berlinből jelentik: A nemzetközi fedettpálya atlétikai viadal óriási meglepetése Kreek eszt súlydó Európa-bajnok veresége volt. Eredmények: 75 m: 1 Bochmeyer német 8.4 mp. 100 m: 1 Dessecker német 2 p 33.2 mp. 3000 m: 1 Syring német 8 p 31 mp, 2 Kusocinszki lengyel 8 p 31.8 mp, 75 m gát: 1 Lindman svéd 10.1 mp, magasugrás: 1 Langhoff német 195 cm, 2 Lundquist svéd 195 cm, rudugrás: 1 Haunzwickel német 390 cm, súlydobás: 1 Trippe német 16.05 m, 2 Kreek eszt 15.70 m.

VILÁGREKORDOT uszott Newyorkban a Yale és Princeton egyetemek uszóversenye. Houg a 200 méteres mellúszásban 2 p 22.2 mp-es idővel. A régi csúcseredményt Kasley tartotta 2 p 22.5 mp-el.

OKTÓBERBEN JÁTSZÁK LE A ROMÁN-MAGYAR VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉST. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség tegnapi elnöki ülésén úgy döntött, hogy október 22-én elküldi válogatott csapatát Bukarestbe a román-magyar mérkőzés lejátszására. Az ülésen egyébként Usetty Béla dr. ügyvezető elnök bejelentette lemondását.

Kispest—Bocskai 3:0 (1:0). A március 15-iki nemzeti ünnepn játszott le a két csapat nemzeti bajnoki mérkőzését Budapestben.

DEPETRISOVKA KISASSZONY nyerte Kairóban a női asztali teniszvilágbajnokságot. A döntőben 21:19, 17:21, 16:21, 21:19 21:9 arányban verte az eddigi világbajnoknőt, a német Pritzt.

FANTASZTIKUS USZÓEREDMÉNYEK AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Most kezdődött el Amerikában az uszóévad és a versenyzők máris egymásután szenzációs eredményeket produkálnak. Medica legutóbbi versenyén az 500 méteres gyorsúszás világrekordját 5 p 56.8 mp-re javította. Chanas, az eddig ismeretlen mellúszó pedig 200 méteren döntötte meg a fennálló világcsúcseredményt 2 p 35.5 mp-el. Drysdale pedig Coralablesben 1 p 01.8 mp-ely bízhetlenül jó időt uszott a 100 méteres hátúszásban. Az eredmény 3 másodperccel jobb a fennálló világrekordnál.

Kolozsvár ifjúsági válogatott csapata ma délután erős edzéssel készült Arad elleni Unirea Kupa mérkőzésére. A csapat szombaton utazik Aradra Schipor Constantin alkerületi elnök vezetésével.

Magyarország—Lengyel Szilénia 7:0. Nowy-Bytomban a magyar birkózók fölényes győzelmet arattak a lengyelek ellen.

Morar Teofil nem vezeti többé a Venus mérkőzéseit. Bukarestből jelentik: Morar Teofil dr. a nagyváradi játékevezető levelet intézett a bukaresti bíróbizottsághoz, amelyben bejelenti, hogy nem vállalja többé a Venus mérkőzéseinek vezetését. A bejelentés sportkörökben nagy feltűnést keltett.

Jurisztika

— A KMSC turista szakosztálya f. hó 19-én kirándulást rendez Leányvár, Tótfalu, EKE-forrás, Kismagura, Bükk utiránnyal. Indulás reggel 8 órakor az Opera elől. Vendégeket szívesen látnak.

Rádió

PÉNTEK, március 17.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. Reggeli műsor befejezése. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, vízállásjelentés. 13.10: Hangverseny, rádiózenekar. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 15.10: Aktuális hírek. 18: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Előadás. 19: Előadás. 19.15: Angol zene. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.35: Faust előadása az Operaházból. Szünetben sport és rádióhírek. Előadás után hírek francia és német nyelveken.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Hegedű zongorakísérettel. 13.40: Hírek. 14: Szimfonikus zenekar. 15.35: Hírek. 17.15: Diákfélóra, Ifjúsági közlemények. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelveken. 18.15: Liszt zongoraverseny. — 18.50: Sportközlemények. 19: Tánclemezek. 20.30: Hoffmann meséi, dalmű. 20.30: Külügyi negyedóra. 22.30: Hírek. 23.40: Hírek német, olasz, angol, francia nyelveken. 24: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Megkezdte munkáját a törvényeket egységesítő bizottság

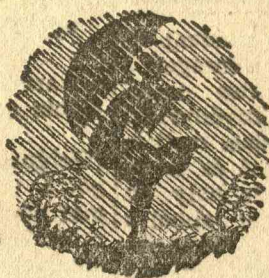
(BUCURESTI.) A törvényeket egységesítő bizottság tegnap megkezdte tevékenységét. A bizottságnak az a feladata, hogy az ország különböző részeiben érvényben lévő és egymástól még alapvető kérdésekben is eltérő törvényeit egyesítse, éppen úgy, amint II. Károly király Öfelségéről elnevezett büntető törvénykönyv egyesítette az erdélyi, bukovinai és beszarábiai, még a régi fő hatalom idejéből maradt büntető törvénykönyvet.

— Tűz pusztított a fővárosi gyógyszerészek házában. Bucurestiből jelentik: A fővárosi gyógyszerészeket gyógyserrel ellátott hivatal Bătistei-ucca 14 szám alatt lévő házában tűz ütött ki, amelyet a bukaresti tűzoltóság csak 2 órai megfeszített munkával tudott eloltani. Az anyagi kárt még nem állapították meg. Megindult a vizsgálat annak megállapítása érdekében, hogy a tüzet mi okozta.

— Két halálos áldozata van az újólag beköszöntött télnek. Constantából jelentik: Nuntesti község közelében a hatalmas hófúvás betemette Niculai Doicescu földművest, aki hazafelé igyekezett falujába. A szerencsétlen embert holtan találták meg a hatalmas hóréteg alatt. — A fővárosban a Stefan cel Mare műút mellett 60—65 éves nek látszó öregember holttestére bukkantak Személyazonosságát még nem tudták megállapítani, mert ruhájának zsebében semmiféle igazolóirat nem volt. A hatósági orvos megállapítása szerint a szerencsétlen ember ittás állapotban a műút mellett összeesett és az éjszakai hidegben megfagyott.

Ruháit ne féltse,

MERT
megbízható



CZINK-GYÁR

TELEFON • VEGYTISZTÍTÁSA
30-35. • ÉS RUHA FÉSTÉSE

Nem tud, vagy nem akar asszonytartást fizetni a tönkrement vendéglős?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes család-elhagyási ügy foglalkoztatta tegnap a kolozsvári törvényszék Breban-Bolcas tanácsát. Egyik kolozsvári központi nagyvendéglő tulajdonosa hét évvel ezelőtt válópert adott be felesége ellen, házasságtöréssel vádolva őt. A válóper még ma is folyik és az asszony ennek folyamán ideiglenesen asszonytartás megítélését kérte, amit Petersberger járásbíró elutasított. A törvényszék helyet adott az asszony felelősségének és a férj havi ezer lej fizetésére kötelezte.

A vendéglős közel másfél évig fizette is az ideiglenes asszonytartást, de ekkor anyagi nehézségek mutatkoztak az üzlet körül, amit azután a teljes tönkremenés, az elárverezés követett. Ettől kezdve a férj beszüntette a havi összegek folyósítását. Az asszony az új büntetőtörvénykönyv alapján nemrég feljelentést tett a vendéglős ellen a tartás

díj nem fizetése, illetve család elhagyása miatt.

A törvényszék előtt a vádlott elmondotta, hogy részéről nem forog fenn rosszhiszeműség. A tartásdíjat azért nem fizeti, mert teljesen tönkrement és semmi vagyona nincs. Dr. Tutela a magánvád képviselője a vádlott megbüntetését és az asszonytartási díj megfizetésére való kötelezését kérte. Popa ügyész ugyancsak büntetést kért. Dr. Rosman Bernát ügyvéd védőbeszédében a vádlott vendéglős felmentését kérte. Arra hivatkozott, hogy a vádlott nem akart kibujni az asszonytartás kötelezettsége alól. A törvény szerint csak a rosszhiszeműség büntethető. A jelen esetben hajlandó bizonyítani, hogy a vádlott nem tud és nem pedig nem akar fizetni. A törvényszék az ítélet kihirdetését holnapra halasztotta.

Huszonhétévi börtönre ítélték a newyorki alvilág ügyvédjét

(NEWYORK.) A newyorki törvényszék szenzációs ítélettel fejezte be a J. Hynes híres várospolitikus és ügyvéd bűnügyének tárgyalását. A Hynes-per teljes öt héten át folyt az esküdtszék előtt, ahol a perrel kapcsolatban napfényre került az amerikai alvilágnak a hírhedt Tammany Hall-al fentartott kapcsolata.

A Tammany Hall ügyvédje

Hynes ügyvédet, Newyork egy évtizeddel ezelőtt még leghatalmasabb városi politikai pártjának, a Tammany Hallnak befolyásos tagját azzal vádolta Dewey főállamügyész, hogy a newyorki alvilági bandák ügynöke volt, tiltott szerencsejátékok szervezett és még a szesztilalom idejében óriási összegeket keresett a bandák megmentésével és a bűnök elpalástolásával.

A Hynes-per elkecsereedett politikai tusává fajult Dewey főállamügyész és a törvényszék elnöke, Pacora bíró között, akik politikai riválisok voltak. Pacora bíró keresztezni igyekezett az államügyész eljárását, mert a vádlott felmentésével az államügyész politikai karrierjét tette volna tönkre. Még hetekkel ezelőtt sikerült is alaki okokból elhalasztania a tárgyalás folytatását és időközben Dewey főállamügyész megbukott a newyorki kormányzóválasztáson, ahol a demokrata párt jelöltje. A főállamügyészt azonban bukása nem térítette el a Hynes-perben folytatott erőlyes akciójától és sikerült ítélethez juttatnia a Hynes-peret.

A vádhatóságnak óriási anyaggal és nehézségekkel kellett megküzdenie, amíg a terhelő bizonyítékokat összegyűjtötte. A Tammany Hall harminc éven át nagyhatalmu tényezője volt Newyork város közéletének és ez az érdekes csoport állott a város élén a gangsterbandák garázdálkodása idejében is. Hynes ügyvédre hárult a feladat, hogy az elfajult bandaharcoknak véget vessen. A Tammany Hall nagytekinélyű ügyvédje egyszerűen oldotta meg a nehéz feladatot: az egyik bandának, a holland Schultz vezérlete alatt álló bűnszövetkezetnek a szolgálatába állt és ennek adta a „monopóliumot” a bűncselekmények elkövetésére Newyork területén.

Politikai befolyásával sikerült elérnie, hogy a konkurens bandákat ki-méletlenül kiirtották, amiben segítségére volt természetesen a privilegizált Schultz bandája is. Ez a bűnszövetkezet követte el Newyork területén az alkoholcsempészetet a szesztilalom idején, de ezenkívül szédületes arányú leánykereskedelemmel, kábítószer- és dohánycsempészéssel is foglalkozott. A Schutz-féle banda a Tammany Hall a választásokon óriási összegekkel támogatta és így szoros szövetségbe került a politikai alakulattal. Tammany Hall korlátlan uralma akkor dőlt meg, amikor La Guardia-t választották meg

először Newyork polgármesterévé. Az erősebb polgármester kiméletlen harcot indított az alvilág ellen és ennek az akciónak kétségtelen sikerét elősegítette Roosevelt elnök intézkedése, amely az alkoholtilalmat megszüntette. A newyorki alvilág azonban még ekkor sem adta fel a harcot, hanem új alakulatba, az ugyancsak hírhedt lett racket-be szervezkedett és folytatta a zsarolások és szélhámosságok, csempészek végtelen sorozatát.

Sulyos ítélet

A racketek letörése után került sor befolyásos pártfogójuk, Hynes ügyvéd perének megindítására. A vizsgálat több mint egy évig tartott és mindenki tudta, hogy ez a per a tisztogatási akció igen fontos állomása lesz Hynes ellen több mint hatvan terhelő tanu tett vallomást s a tanuvallomások jegyzőkönyvei hatezer gépirt oldalt tettek ki. Schultz bandavezér elismerte, hogy Hynes ügyvédnek éveken át ötszázöt ezer dollárig terjedő heti fizetést



UGY LÁTSZIK
A MELLEME
NEHEZEDETT
A HÜLÉS

SLOANS-SZAL
ÜZD EL!

A könnyű meghűlést se hanyagolja el, mert tüdőgyulladást okozhat. Nyakára, mellére, hátára azonnal Sloans Linimentet! Ezzel segít a szervezetnek, hogy friss vért áramtson, amely eloszlatja a túlzást. A Sloans Liniment adta átható meleg olyan helyi kezelés, mely minden bizalomra érdemes nemcsak hűlés, hanem csúszos fájdalmak, zsába, nyakmerevedés, neuralgia, ficamodás és ütéseknél is. Jó, ha mindig kéznél van egy üveg Sloans.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszete

Fokozza
A SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

folyósított és ezenkívül a vizsgálat bebizonyította, hogy Hynes ügyvéd egyéni akciókkal több mint huszmillió dollárt zsarolt ki newyorki vállalatoktól.

Stricker védő a sulyos bizonyítékok láttán személyi térre igyekezett terelni a nagy pert és azt állította, hogy Dewey államügyész politikai féltékenységből üldözi Hynes ügyvédet, aki igen népszerű volt emberbaráti tevékenysége folytán.

A védelem azt igyekezett bizonyítani, hogy az alvilág patrónusa sokezer newyorki szegénynek a házbérét fizette ki és orvosi szervezetet létesített a szegény családok egészségügyi ellátása érdekében.

A sulyosan terhelő bizonyítékokkal szemben a védelem mesterkedései kudarcot vallottak és a Hynes-ügy most ítélethez érkezett. Az esküdtszék hét órán át tartó tanácskozás után két nappal ezelőtt tizenhárom vádpontban büntősen találta Hynes ügyvédet, akit a törvényszék a verdikt alapján huszonhétévi börtönbüntetésre ítelt. A büntetés március 3-án lépett érvénybe, az ügyvédnek tehát máris meg kell kezdenie büntetése kitöltését.

ebben az évben — ha a királyi helytartóság a tételt jóváhagyja — felmilió lej kerül szétosztásra a magyar iskolák között. Ez a tétel igen csekély hányada a törvényben megállapított 14 százalékos iskolasegélynek, mert a magyar iskolák 500 ezer lejes előirányzatával szemben, a román tanintézeteknek 4 millió 200 ezer lejt folyósít ebben az évben a város vezetősége.

A magyar színház ebben az évben is megkapja a 200 ezer lejes támogatást a városból és így sérelem ezzel kapcsolatban nem éri a magyarságot.

A város vezetősége az új költségvetést pénteken felterjeszti a királyi helytartósághoz és jóváhagyás után azonnal életbe is lép.

Senki sem
folytathat üzleti tevékenységet, amíg céget szabályszerűen be nem jegyeztette

(BUCURESTI.) A romániai kereskedelmi és iparkamarák szövetsége felhívja az össze, érdekeltek figyelmét, hogy a kereskedők semmiféle üzleti tevékenységet nem folytathatnak, üzleti kötelezettséget nem vállalhatnak mind addig, amíg céget az 1938. évi december 15-i cégbejegyzési törvény rendelkezéseinek megfelelően be nem jegyeztették. A kamarák szövetsége nyomtatékosan felhívja a figyelmét az érdekelte kereskedőknek arra is, hogy senki nem folytathat mindaddig semmiféle kereskedelmi tevékenységet, nem köthet üzleti megállapodást, amíg az illetékes céghivataltól meg nem kapta a hivatalos értesítést, hogy céget szabály szerint bejegyezték.

Ez a rendelkezés azért nagyjelentős és azért érdekli igen közelről azokat a kereskedőket, akik új céget akartak bejegyeztetni, mert a régi törvény értelmében a cégbejegyzési keres be nyújtásával egyidejűleg az illető kereskedő már meg is kezdte tényleges kereskedelmi tevékenységét. Az 1938. évi december 15-i új cégbejegyzési törvény viszont szigorú alakíságot ír elő, amelyek teljesítésének felülvizsgálása hosszabb időt vesz igénybe és ezért a cégbejegyzési kéréseket csak alapos felülvizsgálat után és külön megalakított véleményező bizottság alapján intézik el érdemben. A kereskedelmi és iparkamarák „övetsége felhívja az érdekeltek figyelmét arra is, hogy mindazokat, akik azelőtt kezdik meg tényleges kereskedői tevékenységüket, mielőtt cégük szabályszerű bejegyzése megtörtént és az iparigazolványt részükre kiszolgáltatták, a törvény rendelkezései értelmében szigorúan büntetik.

Férfiöltöny, felöltők

a legelegánsabb kivitelben és a legolcsóbb árakban.

féligkész öltönyök méret után 8 óra alatt.

Sportnadrágok 325-től feljebb.

WURZEL

férfi-konfekció és uridivat-üzletében.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 14., (Meinl kávé-üzlet mellett.)

Félmillió lejas városi segélyt kapnak az idén a magyar elemi iskolák

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi főszámvévőség az elmúlt héten elkészült a költségvetés összeállítási munkálataival és annak pontozatait a város vezetősége már részleteiben is letárgyalta és közszemlére tette ki, hogy a polgárságnak felelősséget idén belül alkalma legyen megtenni észrevételeit az esetleg kifogásolt tételével szemben.

Az új városi költségvetésből a város magyarságát elsősorban az a kérdés érdekli: mennyit folyósít a város vezetősége az adózók keservesen kiizzadt pénzéből a magyar iskolák és a magyar köznevelődés támogatására?

A város pénzügyi megszervezéséről szóló törvény világosan előírja, hogy a községek költségvetésük végösszegének 14 százalékát kell elemi iskolák támogatására fordítsák. Ezt az összeget a városok iskolaszékei egyenlő arányban a célra 500 ezer lejt illesztett be. Így

kell szétosztás az összes tanintézetek között. Így a kisebbségi iskolákkal sem tehetnek kivételt, mert a törvény előírásai szerint egyenlő elbánásban kell részesedjenek az iskolasegélyek szétosztásában.

Az utóbbi években a kolozsvári iskolabizottság következetesen megtagadta a segélyek folyósítását a magyar tanintézetektől, noha azoknak vezetői ismételték a törvényben megállapított segélyrész kiutalását. Ilyenformán a magyar iskolák hat év óta nem juthattak segélyhez és emiatt épületeik karbantartásáról sem tudnak gondoskodni.

Dr. Bornemisa Sebastian polgármester az új költségvetés összeállításánál figyelemmel volt a magyar iskolák törvényben megállapított jogaira és erre a célra 500 ezer lejt illesztett be. Így

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brillians és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (V T 2019)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket (akár tört állapotban), gyémánt és brillians köveket állandóan veszek. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T2031)

MARADÉK női szövetek, selymek, min denféle textilárak érkeztek Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V2926)

MODERN mély gyermekkosci olcsón eladó. Özv. Szalontayné, Str. Brătianu 6. (3553)

FIGYELEM. Megérkeztek a tavaszi szövetmaradékok, damasztok, vásznak, tobralkok legolcsóbban. Str. Măloasa 19, Samuel. (3514)

ELADÓ Fántánei 67. sz. ház 1000 nm. 3 szoba, konyha, gyümölcsöskert. 500.000. (T 2001)

FRAKK, szmoking öltönyöket kölcsön ad Radics, Cal. Regele Ferdinand 22. — Ugyanott nem magas termetre 10 drb. télikabát eladó poton áron 70.000 lej helyett 38.000 lej. (T 2000)

ELADÓ jó állapotban lévő gyári téglá. Cim Hirsch féle szeszgyárban. C. M. Foch 86. (3365)

ELADÓ elutazás miatt 3 szobás komfortos kertés villa a tisztviselőtelepen. Esetleg elcserélném hasonló értékű oradei házzal. Cim a kiadóban. (V 3393)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat, ve szek és eladok. Házhoz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (3434)

PARCELLÁK a város legegészségesebb helyén részletfizetésre olcsón eladók, víz, villany, műutak, gránit járda. Str. Preot. Munteanu 11., (butorgyár mellett.) (3470)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok, női tavaszi kabátok is kaphatók. Grünfeldnél, Str. Regina Maria 14. (3466)

EGY patefon eladó 750 lej. Str. Petru Maior 19., cipésműhely. (3384)

MEGVÉTELRE keresek gyümölcsösítésre alkalmas 10—20 hold területet Clujon vagy Cluj határában. Turós kertészet Cluj Cal. Marechal Foch 94. (3427)

ELADÓ központhoz közel 1330 méter több villaépítésre alkalmas ház hely. Ugyan ott eladó nagy bérház, tiszta jövedelme 9 százalékos évente 285.000 átvehető bankadósággal. Erd.: Dr. Polcz Radó ügyvédnél, Str. Reg. Maria 27. (3464)

PIANINO bérbeadó, ebédli butor jó állapotban eladó. Cal. Traian 5. (3544)

EGY modern gyermekkosci azonnal olcsón eladó. Piața Mihai Viteazul 10. (3543)

ELADÓ új fekete férfiöltöny két nadrággal és különféle női ruha. Str. Duca 1. sz., II. emelet 4. ajtó. (3542)

RÁDIO super 938. typus eladó. Str. Gh. Lazăr 5. (3541)

EGY sima bőr varrógép sürgősen eladó. Str. Smărdan 4. Bulgária-telep. (3531)

NAGYOBB mennyiségű savanyú fejes és vágott káposzta 2.50-ért eladó. Farkas, Str. Regina Maria 29. (2038)

ELADÓ központhoz közel villa építéshez alkalmas ház hely gyümölcsfákkal. Str. Rosetti 20. Értekezni: Str. Octavian Goga 5., I. em. (3530)

ELADÓ sürgősen 230 ezer lejért Cal. Traian mellett 11 szobából álló telek, havi jövedelem 3600 lej. Értekezni: Cal. Traian 82. sz. 1—3-ig. (3528)

ELADÓ hálószoba berendezés, diógyökér íróasztal, szobaberendezés, szekrények, háztartási cikkek stb. Str. Berde 2. I. em., ajtó 12. (3526)

ELADÓ kitűnő állapotban Singer karikahajós női varrógép. Cal. Moșilor 38. sz. (3534)

KOMBINÁLT szobát komplekt, esetleg darabonként is vennék. Cimeket „Sürgős” jelíggé a kiadóba. (3535)

PRIMUSZT, petróluxt kék lángra javított. Előírt személtáda kapható Zeijer bádogosnál, ref. teológiával szemben. (3546)

JÓLMENŐ könyvtárkönyvtár családi okokból eladó. Str. Cipariu 2. (3547)

GYERMEKKOSCI eladó. Str. Calvin 20. szám. (3518)

EGY modern sötétléc mély gyermekkosci eladó. Str. Petrovici 14. Dermata közelében. (3549)

ELADÓ vadonatúj kombinált zománcfestésű fehér garedrobszekrény. Cal. Traian 15., I. emelet 11. ajtó. (T1967)

ELADÓ egy új kézhajtású önszapolós furógép. Cal. Marechal Foch 58. Szabó. (3550)

FORDSON traktor eladó, cséplésre felszerelve. Cluj. Str. Pietroasă 24. (3556)

Szombaton este és vasárnap délután fél háromkor: Györgyfalvi lakodalmom

Érdekes eseményt készít elő a népi zene és népművészetek kedvelői számára a színház. Szombaton este tarka himzésekkel pompázó, messzeföldön híres népviseletben több, mint félszáz györgyfalvi leány és legény látogat el Kolozsvárra. A vaspántos ládákban előkerülnek a féltve őrzött évszázados aranyhimes párták, csodálatos kidolgozású kézimunkák s színpadi díszletek helyett a régi udvarházak faragásos, ódon butoraiával, színpompás szötteivel varázsolják falusi szobává a színpadot.

Ebben a művészi keretben mutatják be a györgyfalvi menyegző ősi szokásait: leánykeresést, a násznagyok költői párbeszédeit az eredeti népi táncokat és énekeket.

A szombaton és vasárnap bemutatásra kerülő „Györgyfalvi lakodalmom” Czako János, a falu fiatalon elhunyt kiváló lelkésze dolgozta fel hatáscs. életképpé. A darab tiszta jövedelmét a györgyfalvi kulturház építési költségeire fordítják.

KERESEK egy kézzel hajtó kis varrógépet. Cal. Regele Carol II. 46., ajtó 15. (3562)

SÜRGŐSEN eladó egy fehér festett háló, 2 szalon, 2 virágállvány, konyhakredenc és több minden. Str. Aventuriosă 26. (3567)

SINGER varrógép eladó. Cal. Reg. Ferdinand 89. iroda. (3569)

ELADÓ egy vas Schöberl ágy és vaságy olcsón. Megtekinthető reggel 8—1-ig. dr. Bodorné, Str. Bălcescu 17. (T2042)

SUPER 3 plusz 1 lámpás modern rádió olcsón eladó. Megtekinthető Str. Rugului 8. déli 1—3, este 7—9 között. (3572)

ZONGORA eladó. Str. Ilie Măcelar 12. (3573)

MOTORKERÉKPÁR Harley-Davison, oldalkosárral, jó állapotban eladó. Turda, Str. Traian 105. (VT 2040)

MODERN új teleház olcsón eladó. Str. Preotul Opris 9. Dermatán innen. (3575)

HÁLÓZATI rádió külön hangszoróval olcsón eladó. Vasile Goldis 17. félemelet ajtó 4. (3579)

KEREM figyelni! 2200 négyzetméteres bekerített ház hely fűtőn építéshez alkalmas kavicsbányával olcsón eladó, esetleg házzal elcserélhető. Ha bármilyen ingatlant venni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal Roma iroda Bocsányhoz, Str. Memorandului 9. (3582)

ÁLLÁST KERES

KÖZÉPKORU urinő házvezetőnői állást keres, magányos urinő vagy urhoz, nyugodt helyre. Cim: Antal ur leveleivel Str. Gării 17. sz. (3536)

KÖZÉPKORU nő elmenne házvezetőnőnek magányos urhoz, vagy kisebb családdal. Cimeket „Tanitónő” jelíggé a kiadó hivatalba. (3555)

ÁLLÁST KAPHAT

HÁZALÓK közszükségleti cikk eladására jelentkezzenek Hirschnél. Piața Mihai Viteazul 17. (3397)

KISEGÍTŐ elárúsítót szakmabelit azonnal felvesz a Regele Bonboanelor, Piața Unirii 26. (3517)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ varrólányt, csakis elsőrendű állandó munkára azonnalra felveszek. Ugyanott ügyes kifizetőleány felvétetik. „Albitex” fehérnemű szalon, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 5, I. emelet. (3520)

FEHÉRNEMŰ varróleányokat felveszek Str. Saguna 20. (3456)

CSIZMADIASEGÉDEK állandó munkára felvétetnek. Turda, Str. Traian 105. sz. V T 2039

EGY jó munkás borbélysegéd felvétetik azonnal. Frizerie Bartha, Str. Oăsanu 59. (3537)

FIATAL büffés, vagy csemegés segédet azonnal felvesz Bodega Ligner, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 67. (3529)

BEJÁRÓNÓT takarításban és kismosásban perfectet, ügyes tiszta asszonyt keresek. Str. Memorandului 3—5. szám, II. em. 1. ajtó. (3533)

ÜGYES kifizetőleány jócsaládból alkalmasunk. Casa de Incălziminte, Cal. Regele Ferdinand 25. (3551)

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra. Str. Paris 22. (3552)

EGY jó munkás fodrászsegéd azonnalra felvétetik. Frizeria Jakab, Str. Paris 74-a. (3564)

IDŐSEBB asszonyt keresek gyermek mellé, koszt, szállást adok. Cim a kiadóban. (3565)

KERESEK azonnali belépésre elsőrendű hölgyfodrászsegédet magas fizetéssel. Lehet férfi, vagy nő. Hoizinger, Str. I. Maniu 4. (3566)

KERESEK megbízható gyermeknélküli házaspárt, ki háztartás minden ágát vállalja. „Szoba, konyha” jelíggé a kiadóba. (3570)

BEJÁRÓNÓT keresünk, lehetőleg kortozban lakót. Str. Reg. Maria 46. ajtó 6. (3577)

BÖRTÜZÖNÖT keresek. „Tempo”, Cal. Reg. Ferdinand 106. (3580)

KIFUTÓFIUT felveszünk. Sárga, Str. Reg. Maria 3. (3581)

KERESEK ügyes megbízható jó bizonyítvánnyal bíró büffés segédet. Ursus sörcsarnok, P. Unirii 19. (3584)

HÁZBONTÁSBÓL maradt ajtók, ablakok, cincsarnokok eladók. Str. Vasile Lupu 67. (3587)

KÜLÖNFÉLÉK

VILLANYONDOLÁLÁS 150 lej. Baier Guszt, Str. Reg. Maria 36. (3119)

VILLANY-, víz- és lakatosmunkát jól és olcsón Pál Bertalanál, Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14. (2945)

25.000 lej kölcsönt keresek ingatlan fedezetre. Ajánlatok „Pénzkölcsön” jelíggé a kiadóba. (3329)

FIATALEMBER izraelita, ki textiliparal rendelkezik, 10 évi szakpraxissal betársulna, vagy elhelyezkedést vállalna. „Jó garancia” jelíggé. (3412)

FINANSZIROZNEK vállalatot 3—600 ezer lejjel, ahol tőkém biztosítva volna és az adminisztrációt végezném vagy ellenőrizném. Ajánlatot „Adminisztratív szakember” jelíggé kérek. (3482)

A REF. Nőszövetség hangversenyén egy szürke kalapot elcseréltek, kérjük, szíveskedjék az illető a ref. teológia kapusához bevinni a kalapot, ahol sajátját átveheti. (3559)

TÁRSAT keresek jömeneteli dohánytőzsdéhez 100—150 ezer lej tőkével. Értekezni: Gergely, Str. Vlăduța 3. Pallas nyomda, 5—6 óra között. (3560)

ELVESZETT felpár fekete bőrkesztyű. Megtaláló jutalomban részesül. Str. Rudeanu 40. (3568)

NE dobja el használt szövetterét, kötött ruháját, mert kitűnően felszerelt kötődém ben jutányos áron javítunk és átalakítunk. Mercur kötőde, P. Carolina 5. (3571)

KIADÓ LAKÁS

UCCAI 2 szoba, konyha, üveges veranda május 1-re kiadó Elisabeta-uti térségen. Str. Aventuriosă 48. (3576)

HÁROMSZOBÁS komfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Decebal 3. sz. (T 2022)

KIADÓ 2 szoba, konyha, napos lakás parkirozott udvarban. Str. Fántánei 53. (3403)

GARZONLAKÁS parkettes, fürdőszobával kiadó. Érdeklődni Dunkynál, délután 2—4 óráig. Str. Babes 19. (Nem butorozott szoba.) (3467)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó. Cal. Moșilor 17. (3472)

KIADÓK földszinti szobák vízkagylóval irodának, lerakatnak, műteremnek. Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött.) (3492)

GARCONIÉRE butorozva, fürdőszoba használatra kiadó. Str. Masaryk 7. (3511)

KETSZER 3 szobás komfortos lakás kiadó. Cal. Moșilor 68. (2495)

ÜZLETHELYISÉG kiadó pincével Moșilor-ut 147. alatt. Ugyanott április 15-re 2 szoba, konyha, elő- és fürdőszoba, valamint kisebb lakások. Érdeklődni: Str. Sincal 11., hátul az udvarban. (3410)

KIADÓ egy szoba, konyha. Megtekinthető 11—5 óráig. Cal. Traian 23. (3451)

SZOBÁ, konyha, balkon emeleten, napos szoba, konyha felszuterinben kiadó. Str. Matei Basarab 7. (3540)

KIADÓ Cal. Regele Carol II. 11. szám alatt május elsejére három uccai és két udvari nagy szobából álló, uccai bejárattal is rendelkező, klubnak, otthonnak, irodának, lerakatnak alkalmas lakás egészben, vagy megosztva. Ugyanott kiadó egy szoba, elő- és fürdőszobából álló parkettes lakás. (3539)

SZÉP napos szoba speiz kiadó, ugyanott antik ebédli kredenc, ingaóra és egyéb butorok olcsón eladók. Str. Subdeal 8. szám. (3538)

TISZTA, csöndes butorozott szobát keresek, lehetőleg külön elő- vagy fürdőszobával, jutányos áron. Cimeket „Armegjelöléssel” jelíggé a kiadóba kérek. (3532)

KETTŐ szoba, konyha, speiz mellékeliségek májustól kiadó gyermektelen házaspárnak. Str. Gruia 2. (3545)

KÖNYVTÁR közelében 3 szoba, konyha veranda és 1 szoba, konyha, előszoba, speiz május 1-ére kiadó. Str. Neagra 7. (3554)

KIADÓ májusra I. emeleten napos oldalon 3, vagy 4 szobás hallos komfortos lakás irodának, vagy orvosi rendelőnek is megfelel. Piața Mihai Viteazul 39., háztulajdonosnál. (3557)

MAGÁNOS uriaszonynál független ur ember teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóban. (3558)

KIADÓ azonnalra is különbejáratu uccai butorozott szoba pianinóval. Cal. Dobanților 44. (3563)

TISZTVISELŐNŐ teljes ellátást kaphat jutányosan. Dr. Bodorné, Str. Bălcescu 17. (T2043)

REGELE Ferdinand 108—110 alatt azonnalra kiadó két üzlethelyiség május 1-re. 1—2—3 szobás lakások kiadók. Erd.: Ursus sörcsarnok, P. Unirii 19. (3586)

KIADÓ 3 szobás, napos, komfortos lakás, ugyanott 2 egymásbanyitó butorozott szoba, fürdő, esetleg konyha használatra. Erd.: Ursus sörcsarnok pénztáránál, P. Unirii. (3585)

JÓLBEVEZETETT vendéglő és fűszerüzlet azonnal kiadó. Erd.: Parfumeria Ideal, Royal mozával szemben. (3583)

KIADÓ új kertesházban 2 szoba, konyha előszoba, mellékhelyiségek, külön belken. Cim a kiadóban. (3574)

KÉT szoba, konyha, fürdőszobával kiadó. Str. A. Muresan 21. felső kapu Harry. (3578)

LAKÁST KERES

KIS üres, olcsó szobát keresek azonnalra. Cal. Regele Carol II. 46., ajtó 15. (3561)

Színház

Csütörtök: Molnár István táncestje.

Szombat 9: **Györgyfalvi lakodalmom**. (Czako János népi revüje, a györgyfalvi népszokások bemutatása, ötven festői viseletű nő és férfi és a györgyfalvi cigányzenekar részvételével. Bevezeti: Dr. Vásárhelyi János ref. püspök.)

Vasárnap délután fél 3: **Györgyfalvi lakodalmom**.

Délután 6 és este 9: **Alhambra** (A bukaresti Alhambra revütársulat előadása).

Szerda 9: **Attilio Ranzato, a világhírű csel** lóművész egyetlen hangversenye. 1.

Bach: Ária, Vitali: Chaconne, 2 Boccherini: Concerto in Si maggiore (Allegro Moderato, Adagio, Rondo), 3. Bossi: a) lamento, b) tumulto — Flamand ária (népdal a XVII. századból). 4. Ranzato: Arab tamburin, De Falla: A tűzritus Tánca. Scott: Pastorale and Reel. A zongoránál: Renzo Bossi.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Zaza. Fősz.: Claudette Colbert, Herbert Marshall. Rendezte: Zukor Georg.

ROYAL MOZGÓ: Nagykerítő. Strauss János élete Bécsben. Fősz.: Luise Rainer, Fernand Gravetz, Milica Korsus. A Metro Goldwyn jubileumi szórótáblá.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Ma 3, 6 és 6: I. **Vladia Coracova**. Orosz dráma, fősz.: Vladimir Gardin és M. Vasiliev. II. **A gangszter bossza** ja. Gangszter dráma, fősz.: Patt O'Brien és Margaret Lindsay III. **Hiradó**. Kív. műsorunk: **Botrány az Operában**. Fősz.: Marx testvérek. II. **Az ördög leánya**.

EDISON MOZGÓ: Svéd Sándor, a magyar énekes filmje a **Mária nővér**. Fősz. még: Jávör Pál Vaszary Pinoska, Stolz Hilda és Halmay Tibor. II. **A Titanic óceánjáró hajó katasztrófája** Charles Boyerrel. III. **Hiradó**. Jön: Eggert Marta és Jean Klepura.

URANIA MOZGÓ: Vörös orchideák. Izgalmas kémfilm. Fősz.: Olga Tchetchova, Albert Schönhals, Camila Horn.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Gunga Din. Óriásfilm. Fősz.: Cary Grant, Victor Mc. Laglan és Douglas Fairbanks. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Március 17., Péntek.
Róm. kat.: Patrik. Prot.: Gertrud.
Ort.: Alexa. Izr.: 26. Adar.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

AZ ŐRÖM

— Istenem, de boldog vagyok —
mondja a menyecske férjének, letéve
az akkor olvasott könyvet.

— Miért, drágicám? — érdeklődik a
férj.

— Olvasom, hogy a nagy emberek fe-
leségei rendszeresen mily boldogtalanok.
Jaj de örülök, hogy te csak egészen kö-
zönséges ember vagy...

UJ SZÓ

— Ez a Kálmán már megint elgázolt
valakit az autójával.

— Persze! Motoriusan gondatlan...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Már-
cius 11-én, szombaton reggeltől már-
cius 18-ig, szombaton reggelig a kö-
vetkező gyógyszerárak teljesítenek
éjjeli szolgálatot Dr. Biró, Unirii-tér;
Apostol, Regele Ferdinand ut.; Palóczy,
Marechal Foch ut.; Holicska, Motilor-
ut és az Eminescu-ucca sarkán.

— JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TAL-
PAT Kozák börtületben kaphat. Cluj,
Piata Mihai Viteazul 15.

— Időjárásjelentés. A bukaresti idő-
járásutató intézet jelentése szerint a
légnyomás csökken, a hőmérséklet nem
változik. Északi szél mellett éjszaka
fagy, a hajnali órákban köd.

— II. Károly király Őfelsége képví-
selteti magát Suciu Ioan temetésén. Bu-
dapestből jelentik: Suciu Ioan, a kiváló
erdélyi politikus temetésén II. Károly
király Őfelsége Mihailescu ezredessel
képviselteti magát. A kormány képví-
selője Pop Traian nemzeti leltárminisz-
ter lesz.

— CALINESCU BELÜGYMINISZ-
TER DISZVACSORÁT ADOTT KO-
BURG-GOTHA SZÁSZ HERCEG TISZ
TELETÉRE. Bucurestiből jelentik: Ar-
mand Calinescu miniszterelnök szer-
dán este a nemzetvédelmi minisztérium
ban diszvacsorát adott Koburg-Gotha
szász herceg, a volt frontharcosok nem-
zeti közgyűlése elnökének tisztele-
tére.

— HALÁLRA FORRÁZTA MAGÁT
AZ ÖTÉVES FIÚCSKA. Constantából
jelentik: Marin Banațea Chirlogeni köz-
ségi 5 éves kisgyermekét egyedül
hagyták szülei. A tüzhelyen forró víz
főtt, amelyet a gyermek magára borí-
tott és olyan súlyos égési sebeket szen-
vedett, hogy néhány óra leforgása alatt
meghalt.

Az izmok edzésére Diana sósborszes be-
dörzsölés nélkülözhetetlen.

— Felhívás a Kolping Legényegylet
tagjaihoz. Felhívom a kolozsvári Kol-
ping Legényegylet minden egyes tag-
jának figyelmét arra, hogy március hó
16., 17. és 18. napjain este 9 órakor a
Legényegylet helyiségében tartandó lel-
kigyakorlaton, valamint március 19-én
delőtt 10 órakor a Szent Mihály tem-
plomban tartandó ünnepi szentmisén
és avatáson megjelenni sziveskedjék.
A felhívás minden tagnak szól: régi ta-
goknak és jelölteknek egyaránt. Az,
ak elmaradását úgy a lelkiyakorla-
tóról, mint a vasárnapi közös szent
áldozásról elfogadható súlyos és igazi
okkal nem indokolja, az egyet tagjai-
nak sorából törölöm. Semmi néven ne-
vezendő kirándulás senkit fel nem
vezet. Ugy a lelkiyakorlatokra, mint
az ünnepségekre régi, volt tagjainkat
szíveskedve meghívom. Rólint József

— Az összes kolozsvári napilapok és
folyóiratok tulajdonosai, illetve felelős
szerkesztői jelentkezzenek a sajtóellen-
őrző hivatalnál. A kolozsvári VI. had-
test sajtóellenőrző hivatalának főnöke,
Taras Ioan ezredes lapunk útján is fel-
szólítja az összes kolozsvári napilapok
folyóiratok tulajdonosait, távollétük-
ben pedig felelős szerkesztőit, függetle-
nül a lapok, vagy a folyóiratok jellegé-
től, hogy március 16-án és 17-én ada-
tok közlése céljából jelenjenek meg
a sajtóellenőrző hivatalnál.

— Gyászistentisztelet Miron Cristea
lelküdvéért. Bukarestből jelentik:
Miron Cristea dr., az elhunyt pátriárka
miniszterelnök lelküdvéért kedden
delőtt gyászmisét, illetve gyászisten-
tisztelést tartottak Párisban, Stock-
holmban, Rómában, Londonban, Istam-
bulban, Belgrádban, Szalonikiben, Rus-
csukban, Prágában, Varsóban és az ösz-
szes többi olyan külföldi nagyobb vá-
rosokban, amelyekben Romániának
diplomáciai képviselője van.

— Katolikus főiskolások. Minden
katolikus főiskolák testvérüket szerez-
tetül hívjuk meg a lelkiyakorlatos
konferencia beszédre, amelyet dr.
Faragó Ferenc gyulafehérvári teológiai
tanár fog mondani a piarista templom-
ban március 16., 17. és 18. napjain este
fél kilenc órakor. Az Egyetemi Mária
Kongregáció vezetősége.

— Meglopta vendégét. Bonyodalmas
ügyben nyomoz a kolozsvári rendőrség.
Léb Ödön, a Chintăului ut 33. szám
alatti „Victoria” butorgyár alkalmazott
ja az éjszaka folyamán megjelent a
IV. kerületi rendőrségen és bűnvádi
feljelentést tett Dobai Aranka Draga-
lina ucca 20. szám alatt lakó rendőri
felügyelet alatt álló nő ellen, lopás ci-
mén. A magántisztviselő feljelentése
szerint, a nő azalatt az idő alatt, amíg
rövid ideig nála tartózkodott, őrizet-
len pillanatban kilopta volna zsebéből
3532 lej tartalmazó pénztárcáját. A
rendőrség a súlyosan vádolt nőt azon-
nal őrizetbe vette és a nyomozást meg-
indította. A lopással gyanúsított nő
vallatása során tagadta, hogy a lopás-
hoz valami köze volna.

— Tragédia a hűtlen menyasszony
miatt. Budapestről jelentik: Tegnap reg-
gel a Klauzál-ut 27. számú ház házme-
tere a padlón egy akasztott embert
talált. Kiderült, hogy a ház egyik la-
kója, Gabriel János 23 éves mosomes-
ter akasztotta fel magát a padlón.
Mire megtalálták, halott volt. A padlón
pársoros bucsulevelet találtak, mely-
ben az életunt mosómester megírta,
hogy azért menekült a halálba, mert
menyasszonya hűtlenül elhagyta és
nem tud nélküle élni.

— Ne mulassza el szerencsését. Már-
cius 18-án tartják meg visszavonhatat-
lanul a morlacai tűzkárosultak javára
rendezett sorsjáték húzását. Kisorsolás
ra kerül 1 rádió, 1 kerékpár, 1 sertés,
1 hatszemélyes ebédkészlet, 1 eke,
Töltőtollak, vizes, boros, likörös, teás,
kompótos készletek stb. Összesen 150
értékű nyeremény. Tekintse meg az
Albina Bank és a Sora áruház kiraka-
taiban lévő nyereménytárgyakat. Egy
sorsjegy bérlettel 26 lej — Huzás már-
cius 18-án délután 4 órakor a királyi
helytartóság palotája nagytermében.
A nyereménytárgyakat húzás után a
Prefektúra titkári hivatalában (Strada
Regală 6.) osztják ki.

— A MUNKÁSVÉDELMI ÉS BE-
TEGSEGÉLYZŐ TÖRVÉNYEK IS-
MERTETÉSE. A vasmunkás szervezet
vezetősége elhatározta, hogy megfelelő
előadások keretében ismertetni fogja a
legújabb munkásvédelmi, illetve beteg-
ségélyző törvényeket. Szerdán este 8
órától kezdettel tartották meg a ciklus
első előadását. Dr. Lucian Sándor
ügyvéd, volt országgyűlési képviselő
magasszínvonalú, szakszerű előadásá-
ban ismertette azokat a munkásvédel-
mi, illetve betegségyógyító törvényeket,
amelyek a közelmúltban léptek életbe.
Világosan, tömören magyarázta meg a
félreérthető szakaszokat és rendelkezé-
seket, úgy, hogy előadása nemcsak
rendkívül érdekes volt, de egyben köz-
hasznúnak és hézagpótlónak is bizo-
nyult. A vasmunkások nagytermét zsu-
folásig megtöltötte a közönség halás taps-
sal köszönte meg a kitünő előadást.

— A nő a honvédelemben. Berlinből
jelentik: „A nő a honvédelemben” cím-
mel érdekes és tanulságos könyv je-
lent meg a német könyvpiacra. A
könyv előszava hangsúlyozza, hogy a
világháború tanúsága szerint a „totális
háborúban” a nőkre is épp olyan fon-
tos feladatok várnak, mint a férfiakra.
A világháború alatt még hiányzott a
megfelelő tervszerűség és előkészület
ahhoz, hogy a női munkaerőket a há-
za szolgálatában megfelelően fehasz-
náhassák, most azonban már világos,
hogy a birodalom végleges felépítésé-
hez békében és háborúban egyaránt a
nőkre is szükség van s értékes szolgá-
latokról a nemzet nem mondhat le.

— MOLNÁR ISTVÁN KLASSZIKUS
TÁNCSTJE. A párisi Nemzetközi Tánc-
művészeti Intézet, vagy ahogy franciául
mondják: „Archives Internationales de la
Danse” színpadán bemutatkozni nem a
legkönnyebb feladat. Az odáig vezető ka-
pukat hétfejjel sárkányoknál is veszedelme-
sebb felügyelők és igazgatók őrzik. Mol-
nár István kolozsvári táncművész hatal-
mas tehetségét bizonyítja, hogy minden
akadály ellenére is bemutatkozhatott
a Nemzetközi Táncművészeti Intézetben,
és olyan hatalmas sikert ért el a váloga-
tott szakértő közönség előtt, hogy a fran-
cia újságok a legáradóbb hangon írtak
az erdélyi származású kiváló táncművész-
ről. Kétségtelenül ennek tudható be, hogy
az Intézet igazgatósága sietett megragadni
az alkalmat és Molnár Istvánt külön meg-
hívóban most már rendszeres előadásra
hívta meg Párisba. Április végén utazik
ki a művész a francia fővárosba. Ajjg
azonban szívekből pátriájában: Kolozsvá-
ron, az itteni Magyar Színházban mutatja
be felülmúlhatatlan östehetségéből fakadó
táncművészetét. Ma, csütörtökön este fél
9 órai kezdettel tartja meg egyetlen elő-
adását Molnár István. Magakreált tánc-
kat fog bemutatni. Molnár, amint mondot-
tuk, östehetség, akit a nagy zeneművészek
és költők alkotásai inspirálnak nagyszerű
táncszámoknak megalkotására. Beethoven,
Liszt, Sans Seans melódiái, valamint Ba-
bits, Ady és más kiváló magyar költők
művei nyomán fakadt táncait lejté el.
Bemutatja többek között Babits Mihály
„Örök folyó” című verséből alkotott tán-
cát, továbbá Neaga román zeneszerző
„Elegia” című műve hatása alatt szerzett
kreációját is. A magyar táncművész, aki,
a francia lapok tanúsága szerint, valóság-
gal lázba hozta a legkényesebb ízlelő pá-
risi szakértőket, a nem kevésbé művelt
és hozzáértő kolozsvári közönségre is nagy
hatást fog gyakorolni.

— Százéves korában meghalt Torkos
László, a jeles magyar költő. Budapestről
jelentik: A magyar irodalmi életnek nagy
gyász van. Százéves korában Budapesten
meghalt Torkos László, a jeles költő, aki
igen élénk munkásságot fejtett ki. Elhunyt
táival meghalt a Petőfi Társaság utolsó
életbenlévő tagja. Több verskötetet jelent
meg s lírai költeményeit sokan olvasták
és kedvelték. Torkos a legjobb szellemi
frissességben érte meg a magas életkort, 99
éves korában még verseket írt és melegen
érdeklődött az újabb irodalmi áramlatok
iránt.

— Átszervezik a legfőbb közigazga-
tási bíróságot. Bukarestből jelentik: Ar-
mand Calinescu miniszterelnök előter-
jesztésére II. Károly király Őfelsége
rendeletétörvényt írt alá, amely intéz-
kedik a legfőbb közigazgatási bíróság
átszervezéséről.

— Hatósági árakkal török le a fővá-
rosban az árúzerkedést. Bucurestiből
jelentik: A főváros polgármesteri hi-
vatala erőlyes intézkedéseket fogana-
tosított a napról-napra fokozódó drága-
ság és árúzerkedés letörésére. A város
vezetősége maximális árakat állapított
meg az összes közszükségleti cikkekre
és hirdetményben figyelmeztette a ke-
reskedőket, hogy a legszigorúbban fog-
ják alkalmazni velük szemben az ár-
úzerkedésről szóló törvényt.

— Elaludt a Királyhimnusz alatt: 6
hónapi elzárás. Ez év januárjában elő-
adás volt a biharmegyei Telegd köz-
ségben, amelynek a végén a Király-
himnuszját szöszta a zenekar. Ötvös
Márton 17 éve, fiatalember minderről
nem szerzett tudomást, mert az előadás
alatt elaludt és amikor a Himnusz ének-
lése alatt felébredteték, haragosan
vette kalapját és kiment. Katonai tör-
vényszék elé került, ahol azt vallotta,
hogy azt hitte, hogy ki akarják tenni,
azért volt mérges és távozott el olyan
gyorsan. A katonai törvényszék a Him-
nusszal szemben tanúsított tiszteletlen
magatartás miatt hathónapi elzárásra
ítélte.

Öt millió lejes alapítványt létesített az elhunyt Miron Cristea pátriárka-minisz- terelnök ortodox templo- mok építésére

(BUCURESTI.) Miron Cristea pá-
triárka miniszterelnök végrendeletét
még nem találták meg ugyan, ellenben
megtalálták azt az alapítólevelet, amely-
nek rendelkezése szerint az elhunyt egy-
ház és kormányfő 5 millió lej készpénzt
adományozott a nevére elnevezett
alapítvány gyarapítására. Ennek az
összegnek a felhasználásával ortodox
templomokat fognak építeni azokban a
falvakban, amelyekben még nincs gör-
ögkeleti templom.

Kétezer lej pénzbüntetésre ítélte a katonai törvényszék Teitelbaum szatmári fő- rabbit, mert kiprédikált egy zsidó szintársulatot

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A múlt év
őszén vendégszereplést tartott Szatmá-
ron a csernovici „Habima” zsidószin-
ház. A jejkemet nagyon kapkodták,
annál kellemetlenebbül hatott a tár-
sulat vezetőségére, hogy Joel Teitel-
baum, Szatmár ortodox főrabbija beszé-
det tartott a zsinagógában, amelynek
éle a társulat vendégszereplése ellen
irányult. Reich Miksa, a társulat igaz-
gatója az ügyészségen hitelrontás ci-
men feljelentést adott be a főrabbi el-
len, aki a panasz következményeként
a helyi katonai törvényszék elé ke-
rült. A megvádolt zsidó főpap kihall-
gatása folyamán elmondotta, hogy be-
szédében megemlékezett ugyan a tár-
sulatról, de nem beszélt ellene, csak
annyit mondott, hogy hiába menné-
nek el hivel, nem sokat érnének vele.

A bíróság rövid tárgyalás után úgy
találta, hogy a hitelrontás vétsége rész-
ben fennáll és emiatt 2 ezer lej pénz-
büntetésre ítélte.

— Egy Ghisca táncstélya. Egy Ghisca
tegnap este tartotta meg táncstélyét a ko-
lozsvári Magyar Színházban. Utópisztikus
táncszámok a mai tánckeresés tünényei,
amelyek a közönség tetszésével többször
találkoztak, bár többször nem fejezte ki
azt, amit a művésznek tolmácsolni akart.
Az expresszionizmus, amely geometriai,
vagy impulzív ösztön-tánc lehet, leveti a
klasszikus stílus minden kötöttségét és
merészen új utakon akar eljutni a tánc-
eszményhez, anélkül azonban, hogy még
önálló technikája lenne. Egy Ghisca tánc-
számai közül a legnagyobb sikert érte el a
Villon „Belle Heaulmière”, „Mai amazon”,
„Mater dolorosa” és az „Igaság és hazug-
ság”. Külön ki kell emelnünk Freund Leó
temesvári tanárt, a kísérőt, aki több zong-
goraszámmal szerepelt a műsoron. (bys.)

— A tábla is felmentette a kettős
gyilkossággal vádolt Morar Dumitru.
A kolozsvári bünygyi tábla tegnap fog-
lalkozott másodikfokon a boncidai bün-
tény ügyével. Morar Dumitru boncidai
gazda — mint ismeretes — este fiával
hazafelé ment a mezőről. Elhaladt Sza-
kács gazda háza előtt is, akinek ku-
tyája megugatta, mire Morar kövek-
kel dobálta meg az állatot. Ebből he-
ves szóváltás majd verekezés lett, ami
beavatkozott a Szakács, illetve a Mo-
rar-család többi tagja is. Végül is a
Szakács család két tagja halálos sé-
rülésekkel maradt a véres küzdelem
színhelyén. A kolozsvári törvényszék
Morar Dumitru felmentette, mert
megállapította, hogy Morar önvédelem
ből használta az ást, amellyel két
életet oltott ki. Az ügy az ügyesség
felelőssége most került a bünygyi
tábla elé, ahol dr. Moldovan Valer vé-
dőzésre után megerősítették a tör-
vényszék felmentő ítéletét.

— Ravatalos tüntetés. A londoni
munkanélküliek nemrég koporsóval
vonultak tüntetésre. A glasgowiak
most rájuk lícitáltak: egész ravatalt
vittek magukkal viaszból készített hul-
lával. A ravatalos tüntetés óriási fel-
tűnést keltett. A rendőrség hosszú du-
lakodás után elvette a „hullát” a tünte-
től és rendőrautón elszállította.

Legionista monstre-pör a katonai törvényszéken, középiskolás vádlottakkal és lementessel

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap tárgyalta a katonai törvényszék Barna Ion és Georgescu Ioan nagyváradi, legionista propagandával vádolt fiatal emberek, valamint 38 társuknak — legnagyobb részt középiskolás diákoknak — bűnperét. A vádlottak a vádirat szerint a politikai pártok betiltása után sem szüntették be tevékenységüket, hanem tovább szervezkedtek, gyűléseket tartottak és veszélyeztették az állam biztonságát. A délután 3 órától este 10 óráig tartó tárgyalás, valamint Valer Moldovan, Ilarie Popescu, Traian Rebreanu és Emil Bosca-Malin védőügyvédek beszédeinek meghallgatása után a katonai törvényszék csak a vádlottak egy részét találta bűnösnek és pedig Ion Barna, Georgescu Ioan, akiket egyévi elzárással és öt évi jogvesztéssel sújtott. Mig Miron Traian háromsónapi, Bálint Trifu egyhónapi elzárást, Campian Vasile és Ciuhan Petru 2000 lej pénzbüntetést kapott. A többi vádlottakat, akiknek nagyrésze középiskolás volt, a katonai törvényszék bűncselekmény hiányában felmentette.

— 1939 március 15-én a 19-ik sorsjáték I. osztály húzásának eredménye. Matavál nyertek egymillió lejt a következő számok: 44.357 I. S., 44.357 II. S., 36.957 I. S., 36.957 II. S., 11.348 I. II. S., 88.778 I. II. S., 12.367 I. II. S. Két-százharminc lejt nyertek: 41.792 I. II. S., 41.371 I. II. S., 46.278 I. II. S., 67.925 I. II. S., 37.552 I. II. S. Valamint 60 darab 100 ezer lejes nyeremény mindkét szériából. Mindegyik sorsjegy, melynek végződése: 01, 08, 18, 32, 41, 48, 66, 71, 90 912 lejt nyert. A mellék sorsjeggyel nyertek egymillió lejt a következő zó számok: 279.938 sz., 169.621 sz., 305.826 sz., 170.306 sz., 776.771 sz., 693.332 sz., 772.469 sz., 621.047 sz., 352.752 sz., 728.670 sz. Valamint 10 darab 100 ezer lejes nyereményt. Mindegyik sorsjegy, melynek végződése: 042, 090, 146, 167, 168, 208, 234, 268, 343, 352, 353, 380, 498, 581, 645, 772, 795, 927, 937, 978 228 lejt nyert.

— ELFOGTÁK A KISTOPAI GAZDÁLKODÓ TOLVAJÁT. Jelentették, hogy Cocutiú János Kistopa községbeli 69 éves gazdálkodót az egyik vasútállomás melletti korcsma előtt meglöpté Chis János, alias Caprar Telegd községbeli 32 éves bűnöző és a zsákmánnyal nyomtalanul eltűnt. A bevezetett nyomozás során a IV. kerületi rendőrség emberei elfogták a vakmerő tolvajt a Praporgescu-uccában levő korcsmaiban és előállították a rendőrségre. Vallatása során a rossz utra tévedt gazdálkodófiu beismerte, hogy 4000 lejt rabolt el az ittas állapotban levő Cocutiutól, amely összeggel azonnal felült a vonatra és Nagyváradra utazott. Ott ruhaneműt vásárolt, mulatott és kártyázott a pénzből, úgy, hogy mire tegnap délelőtt visszakerült Kolozsvárra, csak 402 lejt találtak nála. Kihallgatása után átadják az ügyésznek.

— Rendőrségi hírek. Az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek betörték a Regala-ucca sarkán lévő Zorescu-féle dohánytözsébe, ahonnan több ezer lejt értékű dohányárut és bélyegeket vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást. — A központi rendőrség tegnap délután letartóztatta Mihai János fiatalembert, aki a Mihai Viteazul téren államellenes kijelentéseket tett. Vallatása után átadják a katonai törvényszéknek.

— Felakasztotta magát a 65 éves asztalos, Megdöbentő öngyilkosság történt tegnap délután a Maramures-ucca 39. szám alatti házban. Szabó Ferenc 65 éves kolozsvári asztalos délután 3—4 óra között, feleségének távollétében felakasztotta magát az ablaklécire és mire életpárja hazatért férje már halott volt. Az öngyilkosság színhelyére kiszállott a IV. kerületi rendőrség ügyeletes tisztje, valamint a kerületi tisztiorvos a vizsgálat lefolytatása céljából. Az öngyilkos iparos levelet nem hagyott hátra, de tettét valószínűleg nyomor miatt követte el. Holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Magyarország elismerte Szlovénzkó függetlenségét

Hitler ma Prágából rádióbeszédet mond - Beran volt cseh miniszterelnök és Sirovy volt hadügy-miniszter Londonba menekültek

(LONDON.) (Rador.) Az alsóház és a lordok házában ülésén Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter nyilatkozatot tettek, amelyben leszögezték, hogy Thomas Inskipnek a múlt évi október 4-én tett nyilatkozata semmiféle tekintetben nem befolyásolhatja Anglia magatartását a csehszlovákiai és a kárpátaljai eseményekkel kapcsolatosan. A hivatkozott nyilatkozat szerint az angol kormány csak erkölcsi kötelezettséget vállalt Csehszlovákia határainak biztosítására, de ennek is olyan feltételei voltak, hogy a kötelezettség teljesítése a szokásos kölcsönösség elvén alapul, ami azt jelenti, hogy Csehszlovákiának is teljesítenie kellett volna azokat a kötelezettségeket, amelyeket a müncheni döntés alapján vállalt. Kijelentette Chamberlain és Halifax azt is, hogy az angol kormány mindent elkövetett ennek érdekében, de eredménytelenül. A cseh kormány csak átmeneti jelenségeknek minősítette a joggal kifogásolható viszonyokat, ezek az átmeneti jelenségek azonban most már megszűntek. Ilyen körülmények között Anglia és az angol kormány minden tekintetben felmentve érzi magát ilyen irányú kötelezettségének teljesítése alól. Bejelentette az angol kormányfő és a külügyminiszter azt is, hogy abból a 10 millió angol fontból, amelyet Anglia Csehszlovákia részére megszavazott, csak bizonyos részt folyósítottak, míg

hétmillió angol font még jelenleg is az Angol Banknál van és ezt az összeget az új helyzetre való tekintettel nem is fizetik ki. Bármilyen jó tanácsot is adott Anglia a maga részéről a kellő időben, a cseh kormány azt nem fogadta meg és nem teljesítette.

— Mi a magunk részéről semmi mást nem tehetünk — jelentette ki emelt hangon Chamberlain — mert ellenkező esetben éles ellentétbe jutnánk a müncheni egyezmény szellemével.

Bejelentette az angol kormányfő azt is, hogy Németország most először foglalja el olyan népek a területét, amellyel nincsen semmi faji közössége és kapcsolata. Ez az eljárás esetleg forrása lehet a nemzetközi helyzetben beálló zavaroknak. A legutóbbi események olyan természetűek, hogy megrendíthetik a bizalmat, de viszont remény van arra is, hogy olyan kibontakozás található, amely előnyös lesz az összes érdekeltre.

— Meggyőződésem szerint — mondotta Chamberlain — a világ népei eddigi magatartásukkal azt bizonyították, hogy biznak a béke lehetőségében. Az angol kormány a maga részéről — mint eddig is mindig — minden tőle telhetőt megtesz, hogy a béke javát szolgáló légkört megteremtse és hogy az erőszak rendszerét a békés tárgyalások rendszerével helyettesítse a felmerülő különböző bonyolult kérdések elintézésénél.

Angol hivatalos jelentés

(LONDON.) (Rador.) Hivatalos jelentés megállapítja, hogy Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter kijelentései és bírálatai a reális tényeknek megfelelőek. Nem Németország, hanem Prága sértette meg a müncheni egyezményt és annak szellemét. A két nyilatkozat hangsúlyozza — és a nyilatkozatokról kiadott hivatalos jelentés fokozott mértékben utal erre — hogy a két angol államférfi kijelentéséből minden logikusan gondolkodó meg kell állapítsa, hogy az események bekövetkezéséért az angol kormányt semmiféle vonatkozásban nem terhelheti felelősség.

A MEMEL VIDÉK NÉPE IS (BERLIN.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a Memel vidéki lakosság csütörtökön jegyzéket intézett a német kormányhoz, amelyben Németország segítségét és támogatását fogja kérni. A memeli németek főnöke azt követeli, hogy a Memel vidéket azonnal csatolják vissza Németországhoz és Memel vidékének lakossága is Hitler kezébe tegye le a sorsát.

NÉMETORSZÁGNAK NYUGAT FELÉ NINCSENEK CÉLJAI

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalos német jegyzék, amelyet szerdán adtak ki, a leghatározottabban megcáfolja a Havas távirati irodának azt a jelentését, mintha Németország beavatkozása a csehországi eseményekbe csak bevezetője és előkészítője volna Németország Nyugat felé irányuló terjeszkedési törekvéseinek. Éppen ilyen valótlank azok a hírek is, mintha Németország belpolitikai irányvezetését is ez a cél befolyásolná. Németország ünnepélyes nyilatkozatot tett Belgiumnak és Svájcnak, hogy ezzel a két állammal szemben semmiféle igénye nincs. Nyomatékosan kijelentette Németország Angliának és Franciaországnak is, hogy Nyugat felé semmiféle törekvései nincsenek.

FRANCIA AGGODALMAK (PÁRIS.) A képviselőház és külügyi bizottsága tegnap délután részletesen

megtárgyalta a csehországi eseményeket. Bonnet francia külügyminiszter részletes beszámolót tartott, amelyben leszögezte: ajánlatos volna, ha Lengyelország a szovjettel kötött kapcsolatot szorosabbá és bensőségebbé tenné. Kerrylis jobboldali képviselő annak a véleményének adott kifejezést, hogy Németország most, hogy keleteurópai pozícióját még jobban megalapozta, erőfeszítéseket fog tenni a Földközi-tenger irányában is és Olaszországgal közösen még nyomatékossabban fogja követelni gyarmati igényeinek kielégítését. Oberkirch elzászi jobboldali képviselő annak az aggodalmának adott kifejezést, nehogy Németország újlag felvesse Elzász-Lotharingia sokat vitatott kérdését, amellyel kapcsolatosan Hitler ugyan többször és ünnepélyesen kijelentette, hogy Franciaország elzászi határait sérthetetlennek tartja, de az adott körülmények között mégis tartani lehet attól, hogy Hitler ebben a tekintetben megmásíthatja további álláspontját.

NEM VOLT ÖSSZETÜZÉS A MAGYAR ÉS SZLOVÁK CSAPATOK KÖZÖTT

(POZSONY.) (Rador.) A Havas távirati iroda közlése szerint igen energikusan cáfolják azt a hírt, hogy Szlovénzkó és a magyar határ mentét tót és magyar csapatok szembe kerültek volna egymással. Sábrány környékén ugyan magyar határmegerősítő osztagok tüntek fel, de amikor megállapították, hogy idegen területen vannak, haladéktalanul visszavonultak.

MAGYARORSZÁG ELISMERI SZLOVÁKIA FÜGGETLENSÉGÉT

(BUDAPEST.) (Rador.) A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint Petrovics pozsonyi magyar főkonzul kihallgatáson jelentkezett Durcsánszky szlovák külügyminiszternél. A konzul melegen üdvözölte a külügyminisztert és a magyar kormány nevében örömeinek adott kifejezést Szlovákia függetlensége miatt. Egyben bejelentette,

hogy Magyarország a legteljesebb tiszteletben kívánja tartani a független Szlovákia határait. Közölte azt is a külügyminiszterrel, hogy a magyar kormány legközelebbi követséget állít fel Pozsonyban, ezzel is jelezni kívánván, hogy jó szomszédi viszonyt akar fenntartani a független Szlovákiával.

GAYDA NYUGALOMRA INT (PRÁGA.) (Rador.) Rudolf Gayda tábornok, a cseh fasiszták vezére rádiószózatot intézett a lakossághoz. Bejelentette, hogy munkaközösséget létesítenek, amelyhez való csatlakozásra osztálykülönbség nélkül mindenkit felszólított. Beszéde végén csendre és nyugalomra intette a lakosságot.

HITLER MA RÁDIÓBESZÉDET MOND

(PRÁGA.) (Rador.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter szerdán Hradszinban fogadta Franzonit, a prágai olasz követet. Ugyanezen forrás szerint Hitler, aki a cseh fővárosban tartózkodik, ma rádióbeszédet fog mondani.

ESNEK A CSEH ÉRTÉKEK

(LONDON.) (Rador.) A City nagyon nyugtalanodik a csehszlovák események miatt. A tőzsdén a különböző cseh értékekben nagy esések voltak. Pénzügyi és tőzsdéi körökben attól tartanak, hogy az áresések tovább is folytatódhatnak.

BERAN ÉS SIROVY LONDONBAN

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph közlése szerint, szerdán — amint azt a „Jóestét!” már megírta — repülőgéppel 11 magas állású volt csehszlovák államférfi érkezett a croydoni repülőtérre. A lap közlése szerint a menekültek között volt Beran volt miniszterelnök és Sirovy tábornok, volt hadügyminiszter is. Mindkét volt cseh államférfit később a londoni volt cseh követségen látták. Hogy azután hová távoztak, azt egyelőre nem lehet tudni.

KÉTMILLIÓ FEGYVERES OROSZ KATONA

(MOSZKVA.) A kommunista párt folytatólagos értekezletén Vorosilov tábornagy, a vörös hadsereg főparancsnoka bejelentette, hogy az orosz fegyveres erő jelenleg kétmillió katonát számlál. Vorosilov szerint a vörös repülőflottát eddig is már két és fél-szeresére növelték. Ezen a téren azonban tovább folytatják a fejlesztést.

VARSO ELISMERTE A SZLOVÁK KORMÁNYT

(VARSO.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a lengyel kormány hivatalosan is elismerte az új szlovák kormányt.

— Megölte a nyomor és a hideg a süketnéme koldust. Tragikus hirtelen halál történt mára virradólag a Bucuresti-uccában. Öt óra tájban az I. számú elemi iskola épülete előtt a járókelők férfihullára bukkantak. Jelentették a rendőrségnek, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt szállított ki a helyszínre a kerületi tisztiorvos kíséretében. A bizottság megállapította, hogy a halott Ferencz János 48 éves süketnéme koldus. A szerencsétlen embert — a rendőrorvos megállapítása szerint — a nyomor és a hideg ölte meg. Ferencz János csak a multhónapban szabadult ki a tarcsai gyűjtőállomás fogházából, ahol több hónapot ült, mert a törvényszék csavargásért és koldulásért elítélte. A süketnéme az utóbbi időben afőlötti elkeseredésében, hogy felesége elhagyta, a Chintăului uton lakó egyik csizmadiaival költözött össze, éjjel-nappal ivott és teljesen lezüllyött. A rendőrbizottság intézkedésére holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.